

श्रीविश्वंनृतम्ः

॥ श्रीगं ॥
॥ १ ॥

ॐ नमो श्रीगुरुसत्ताय ॥ ॥ थनं
मस्कारयानावृश्रीउपोषदेवप
तंगथेधालसाछलपोलस्पनः
यधकंसनसभालपावःवेकप
ज्याकवेलसयारविस्तासकता
नतियार्यतेजा ॥ ॥ हेभगवा
सांविद्रगेनाममहानगरस
कुमारधायकावृजन्मजुयावः

लिङ्गापांगुरुवधर्मसंघयातन
वनंश्रीभगवानयाकेविनतिया
गगुदानपारमिताधर्मनंश्रीया
वतसत्तपतिधर्मयायधकंवी
थनिजिनःछलपोलयाकेवि
नगथेधालसाछलपोलजुम
सिविराजायाकायविश्वंतराज
विज्याकवेलशछलपोलया

पराक्रमियारव.थविजिनंविनतियाना॥ ॥हेभगवान् गथेधालसासीवीरजायाकलात्
मुणेचनिकंन्यायागर्भसंवासयानावविज्याकलजन्मजुवेलेस॥ ग्वलसिवीरायामनसअ
त्यन्तरुर्षमानयानावहतासनंजातकर्मयायधनकाव.छलपोल.यारखालदर्शनयायअत्ते
न्नहतासचायाव.मुवेलासलातकंछलपोलयाहपदर्शनयांनाव.जोग्पप्रमाननं.छलपोल
यातनामकरायांनाव.विश्वंतरराजकुमारधकं.नामप्रण्यात्रयांनावतलं॥ ॥थोवेलस
सकलप्रजालोकसेनंथवश्चित्रअत्तेन्नरुर्षमानयानावधालं.धन्य२रिहिसयाभाग्पतव
धनराजकुमाररिहिसराज्यसजन्मजुल.धकं^६धायावथिथींधर्मचित्रउत्पतिजुयावनाना
प्रकारनंवाकेयातकावमंगलगीतयास्य.गुलिछिस्पनंअनेगतोत्रयांनाव.धर्मयाखक

श्रवि ॥
॥२॥

नावचोनगलिछिस्पनंनेनावचोनं ॥ थोवेलस.गोलसिविराजानंविश्वंनरराजकुमा
र्यातच्यालड्डमामतयाव.लहिनावतलं ॥ गथेवालसानिसुसेनंडुडोनकेभालाजुलं.नि
सुसेनंवपठिनकेभालाजुलं.निसुसेनंपिचोकापभालाजुलं.निसुसेनंयथेस्मीतकेगभाला
जुलं ॥ थोवेलस.ग्वलविश्वंनरराजकुमार.कथथेथुक्तपशयाचन्द्रमाथेहिश्छियातवधिक
लजुयाववलं ॥ थनंलिपूदहसह.दस्पंलिगरुयातलवल्लानावसास्त्रसेनछनंकल
छेतं ॥ थोवेलसग्वलविश्वंनरराजकुमारनंश्रीगरुआग्यार्थं.लिपिचोयग.सास्त्रवोनेग
अनेगकोषशास्त्र.आदिनंचतुर्षष्टिविद्यानंपरिपुर्णजुस्पंलि.ग्वलगुरुनंअत्यन्तप्रसि
जुयाव.गुरुनं.ग्वलविश्वंनरराजकुमारहयाव.ग्वलसिविराजायातलवल्लानावविलं ॥

॥२॥
॥२॥

थोवेलस. थोसु विश्वंतर राज कुमार नं ववासी विराजा या हे वने. चो नाव अरोग शास्त्र पार
 गया नाव केन ॥ थोवेलस विश्वंतर राज कुमार या ज्ञान वृद्धि सास्त्र सवना व. ग्वस्मसि विराजा
 या चित्र अते न्त प्रसिजुल ॥ ॥ थनंली छ न्यादिन स. सि विराजा प्रमुख नं सकल पंडित
 पनि. मुन काव सास्त्र संवाद या नाव चो नं जुल ॥ थोते खना व सि विराजा या मन स अंदोल
 या नाव धालं ॥ हे देव २ थ निजित संज्ञान जांदय का व विलं ॥ आव थ नि थोसु पुत्र या लक्षणा धा
 ल सा समस्त ज्ञान नं. पूर्ण ज्ञा या व चो न. ॥ थोसु थिं न्न ल या चित्र धाल सा. चानं दिन दान धर्म
 या लक्षन धाल सा समस्त दान पुने या य गु विनानं मेव ता कर्म राज निति स विचाल संचाल
 छुं छुं मया क ॥ थोसु पुत्र या त थ निजिनं थोरा ज्पि स थिर या स्पंत य फई व म पु आव जीर्न या

वि॥
१॥

यमालकराठगधिधकंथवमगासअंदोलयानावचोनं॥ ॥थनंलिच्छक्यादिनसदर्सनसभास
विश्वंतराजकुमारविज्यातकावृग्वलुसिविराजाप्रमुखनं॥ प्रोहित.मंश्री.अमात्यसकलप्रजा
लोकमुनकावृ.थिथिसमधारयानावसिविराजानंसकलप्रजालोक.याषालस्वयावृ.आज्ञा
दयकलं॥ ॥हेमंश्रीप्रजागनपनीआवृथनीशितिसविश्वंतराजकुमारयातविवाहयाये
वेलाजुल॥ आवृछपनिसेनंरतासनंकंन्याछलमालावृ.विश्वंतराजकुमार.यातविवाहया
नावृवियमाल॥ हेमंश्रीछानधालसासकलप्रजालोकपनिगोहसया.स्त्रीपुरुषयाथिथिमा
या मोहनंकेनावृचित्रागीयाय.थिथींप्रीतिभावहसंपलि.थवराज्ययाविव्यक.विचालया
यूथका॥ छानधालसाथेवेलस.थवराज्यभोगतोलावृचित्रागीयायगुवर्तधर्मसथोल

मफइवृक्षानधालसा

तर॥
३॥

सेनं थथिं चर्य सत्रने फरी वम ॥ हे मंत्री प्रजा लोकपनी थोते या कारन सहता सेनं दिव्य सुंदरी
 कंन्या विवाह रयाना वियमाल धकं सि विराजानं आज्ञा दय कलं ॥ ॥ थो वेल स राजा या आज्ञा
 ड ना व मंत्री नं ड तिका जे नं ब्रां लन पनी सलता व आज्ञा दय कलं ॥ थो ते मंत्री या भाषा डे ना व त थारु
 धकं धाया व मंत्री या के वे ला क या व विश्वं तर राज कुमार या त कंन्या माल व ने धकं ग मन या स्पं विद्र
 ग्पे ना म ल गर नं पि हा व ना व देश देशांतर सहिता व कंन्या माल जु लं ॥ थो वेल स म दि नि धा या न
 गर स विद्र ग्प ना म राजा या ल्पा च दिव्य सुंदरी म दि नि कंन्या लु य का व ॥ राजा व ना प थि थिं पर स्थ
 र ख ल ना व चि त्त व रु ये या ना व थि थिं मनो मान या ना व विश्वं तर राज कुमार या गु न ज्ञान म ही
 मा र व स क र्ता क ना व विद्र ग्प ना म राजा या के ड तिका जे न ब्रां लन प नि से नं वि न ति या तं ॥ ॥ थो वेल

वि॥

४॥

सइतिकावांलरापूसेनं विश्वंतर राजकुमारया गुनज्ञानयाखसकतांनेनावृज्वलविद्रज्ञोनाम
राजाया चित्रसंतोषजुयाव आज्ञादयकलं ॥ हेवांलनपनीछपनिसेनंतवधनदयाकृपादय
कावततं ॥ थनीजिमाहाभगिमानीजुल ॥ आमथिनलराजकुमार जित जिलाजनलायदरप
लिमेवजितछुयायधकंधयाव ॥ तत्कारनंजोतिकपरिष्ठपनिसलतां दिनवेलाखतकावथे
कनादयकावडतवांलनपनिस्तलिसलवियावहलं ॥ थोतेविद्रगेनामराजायाआज्ञानेना
वइतिकावांलनपनिअन्नपुसिजुयाव विद्रगेनामराजायाकेवेलाकयावअननंलिहावयाव
सिविराजायाथासथेनकलवनावविनतियातं ॥ थोतेवांलनपनीसयाभाषानेनावसिविराजा
यामनसअत्यन्तरुर्षमानयानाव ॥ हतासनंमालकोविधिविधान सामांशिसकतांदयकावग

तर॥

४॥

रूपरोहितमुलंमालकोविधिकर्मयातकात्रसुदिनसुवेलासलातकंदिव्यसुन्दरिकंन्याहया
 वविश्वंतरराजकुमारयातकंन्यादानविलं ॥ थनंलिजज्ञकर्ममालकोधूनकात्रप्रोहिता
 यातदक्षिनावियावजज्ञसंपूर्णयातकंन्यादानंविलं ॥ थनंलिथपुनुयारात्रीसविश्वंत
 रराजकुमारवमंत्रिगनिवनिस्त्रस्त्रीपुरुषछगुलिआश्रमसंसुखआनन्दनंसयनगारसवी
 ज्याकजुलं ॥ थनंलिछक्रयादिनसंदैवयासंजोगनंविश्वंतरराजकुमारवमंत्रिगनीवनी
 सुनिस्त्रसयांकामरागनंरतिमोहनजुयावगर्थधालसा ॥ प्रथमवाक्यसिलेहनंनयन
 भावंसिंगारंआक्षिपनचुंदनंतनूर्दनंभंगजुद्धंदनीप्रहारनषप्रहारनयमोहनं ॥ थोतेसिल
 परनंप्रीतीधूनकात्रआनन्दनंथिथिलाहातफुगतयावसयनजुलं ॥ थनंलिकारांतरसंदैवया

संजोगनंमंदरीरानियाशरीरसदयाववलं ॥ कथयेनवमास.नंपूर्णजुयाव.छक्रयादिनस.मंत्रि
 रानियासरीरनंपुत्रजन्मजुलं ॥ थोवेलससिवीराजायामनसअन्नर्षमानजुयावआज्ञादयका
 लं ॥ हेपरमेश्वरहाशजिकर्म.धन्यशजिभागेधकंधायावर्षमानयानावधालं ॥ आवथतिजिनंछ
 यमचायालालख्यदतधकंमनसभालपात्रमहाआनन्दनचिन्तयानावविज्यातं ॥ ॥ थोवेल
 सप्रजालोकपनिसेननानाप्रकारनं.मंगलवाय.थानावर्षमानयानाव ॥ थोवेलस.सिवीरा
 जानंथवमनसअपन्नर्षमानयानाव.नानाप्रकारनंविधिपूर्वकदयकावजातकर्मयायधुनः
 काव ॥ हनंनामकर्गायायत.थोलसिवीराजानं.मंत्रीप्रमुषनंसकलप्रजालोकमुनकाव.सिवी
 राजानंआज्ञादयकलं ॥ हेमंत्रीप्रजालोकपनिआव ॥ थनीहिजीसराजकुमारयानाम.विश्व

तरयाकायजालिकुमारधकं नाम प्रप्यातयातजुलं ॥ ॥ थनेलिहनेंकारांतरस गोसु मंदिरानि
यासरीसरयावपुत्रीजन्मजुलं ॥ ॥ गथिनसुधालसाराजलक्ष्मीनें सपुर्णजुयावचोनसुपुत्रीः
षनावसिविराजायामनसअतिहर्षमानयानावतत्कारनंविधिदीधान.थेजातकर्मधनकावना
मकर्नयायेधकंथोसुपुण्यालशनभयावकृष्णजिनिराजकुमारिकधं नाम प्रप्यातियातं ॥ हे
नाथहेगुरुहेशकेनाथधकं ॥ श्रीउपोषधदेवपुत्रनं ॥ श्रीभगवानयाकेविनतियातं ॥ गथेधाल
साहेभगवान्.गोसुविश्वंतराजकुमारधायकावजन्मजुवेलसछलेपोलयाधर्मयाप्रभावनं
गुगुविद्रप्पेनामनगरस.माहाशुभिशजुयावपुजालोकसकलयां अतिनरसतायावचोनं ॥ थो
वेलसछक्यादिनसथोविश्वंतराजकुमारनं.थवथेथमनंमनसभालपावधालं ॥ हेदेवआ

वी॥
२॥

वृथनिजिनं.थोसंसारस.राजाजुयावआनन्दनं.राज्यभोगयानावमुखनंचोनेधकंजन्मजुया
सृजिमपुधकंमनसभालपाव.पुर्वजन्मयावविस्तारनंसकंतांलुमनकावथोसंसारगथेजुयू
धकंथवमनसअंशेलयानावथोभवसंसारसमुद्रपाण्यायनिमितिर्न॥थवचितहतासचाया
ववाज॥आवजिनंननानंशनपादमीताधर्मनंपुरीयायगकर्मपायतेलधकं.थवमनसभाल
पावछन्द्यादिनसथवववासीवीराजायाहेवनेवनावलाहतहाजलपावविनतीयातं॥हेपीता
माताछलपोलयाधर्मनंथनिजिथथिगकुलसछलपोलयापुत्रधायकावजिजन्मजुयावचो
ना॥हेववाआवथनीछलपोल.याहृपानंथनीजीआनन्दमुखभोगयानावचोना॥हेववाआव
थनीजीनंछलपोलयाकेछतावीनतीयाय॥हेववाथनीजिउपरसद्याहृपाप्रसन्नजुयमाला

॥ तर ॥
॥ २ ॥

हेपिताछानधालसा. आत्रथोसंसारस. सतोप्रानीसकले उद्धारयायनिमितिर्नंजिनंछलपोलया
केछतावीनतीयायतेना ॥ हेववाछलपोलस्पनंदयातयमालधकंविश्वंतराजकुमारनंसिविराजा
पाकेविनतियातं ॥ ॥ थोवेलसपुत्रविश्वंतराजकुमारयाभाषोडेनावसिविराजायामनसविहर्षज
यात्रविश्वंतराजकुमारयागवालश्वयावसिविराजानंआग्पादयकलं ॥ हेपुत्रविश्वंतराजकुमार
छनकुधायतेनागुधायतेनाहेपुत्रकुधालसाथनीथोरजेभोगसंपतीवीप्रजेयाप्रजालोकसमा
स्तंछनपुसिमपुलाहेपुत्रविश्वंतराजकुमारधकंसिविराजानंआदुयेकलं ॥ ॥ थोवत्तस. थोते
ववायाआग्पाडेनावविश्वंतराजकुमारनंविनतियातं ॥ हेववामहाराजाथनीछलपोलयाकेमे
वताछुंविनतियायथोसंसारस. अनित्यगविनांननित्यधयागवत्तुकाजिनंछतांमरवनागथेधाल

भवि ॥
॥॥

साहेववाथनियादीनसथोराज्येसमुपसंपत्तिस्त्रिपरुषमामववादेः बुधनः प्रवेः प्रजालोकथत्र
थितिश्च मित्रथोतेसकतां अनित्यधकं भालपात्रतलं ॥ हेववागथेधालसा आवशिजिस पूर्वजन
मसयानागधर्मयाफलनं ॥ थगलिजन्मसराजाधायकाव ॥ हनंराजपत्रपत्रिधायकावमुपभोग
यायस्त ॥ ॥ हेववाआवथगलिजन्मसदानं पुन्यअनेगधर्मयायमपुस्पंलिपंजुलिपतसमु
पभोगगनलायदु ॥ हनंरिजिस्पतं थगसरिलतो लतावनेवेलसः सधर्मकृतिविनानं छुलि
स्पवयीवम ॥ हेववाथोतेयाकारनसथनिजिगविनतीऽस्पंलिविज्पाइनि ॥ हेववाथनिजि
मनोरथपुर्गायायमाल ॥ छानधालसाः थनिजिछलपोलयाराज भन्दारसदयावचोनगुअने
कवसुकसुवर्गारत्नआदीनंधनद्रव्यसकतां कयावदानसालाग्वयावभिधुवांसुनपनिअतित

॥ तर ॥
॥॥

अभागतपनिसकल्पंसलताव्रजिनंथोपनिष्टदानपुन्ययायथथिनपतिआत्मासंतोषयाय
 आश्रीवाइडेने॥ थोवेलसग्निजिसकल्पंरक्षाजुग॥ हेववाथनिजिमनसमेवताकर्मयायगू
 जिमनसमड॥ हेववाथोतेयाकारणांसजितदानपुन्ययाकीवधकंजिनंछलपोलयाकोविनति
 यानाधकंविश्वंतरराजकुमारनंसिवराजायाकोविनतियातं॥ थोतेविश्वंतरराजकुमारयाभा
 खाडेनाव्रसीविराजायामनसअतिकौतुकचायाव्रथवपुत्रविश्वंतरराजकुमारयाप्यालश्वयाव्र
 व्याकुलचित्तनंविचालयातं॥ हेदेवथनिथोपुत्रनंजितगथे^{मा}यापुष्पमसियाधकंमनसअं
 दोलयानाव्रपुत्रयाप्यालस्वयाव्रउत्राविलं॥ हेपुत्रविश्वंतरराजकु^{मा}आव्रथनिछनंजिके
 फोनाव्रदानपुन्ययायधकंछनमनसइशाजुलसांआव्रछनगुलितइशायानाउलितधन

श्रीवि॥

॥८॥

संपत्तिकयावदानपुंन्ययातहने॥ हे९ त्रविश्वंतरराजकुमारथोराज्यसदकोसम्पत्तिसकतांछनगम
पुलाछनगमपुला. छनदानपुंन्ययानानंमुनानंछुंधायीवमषधकंसिविराजानंविश्वंतरराजकु
मारयारद्वालस्वयावआज्ञादयकलं॥ ॥थोवेनसथोतेववायाआज्ञाडेनावविश्वंतरराजकुमार
यामनशअतेतरसतायावथववायातनमस्कारयानाववेलाकयावथवअंतपरसवनावमंत्री
प्रमानसलताव॥ श्रीविश्वंतरराजकुमारनंआज्ञादयकलं॥ हेमंत्रिप्रजालोकपनिथनिजिनंअ
भ्यागतभिधूवांसुनपनिस्तवोनावदानयायेतेनाननानंदानसालागोयावमहास्वभायमान
नंछायलपावदानसालासमस्तंविधिपूर्वकनंसिद्धयायमालधकंविश्वंतरराजकुमारनंआ
ज्ञादयकलं॥ ॥थोतेविश्वंतरराजकुमारयाभाषाडेनावमंत्रिप्रमुखनंप्रजालोकदकोस्पनंग

॥ तरं॥

॥८॥

गराजकुलयाथानसअतिन्नस्वभायमाननंदानसालाग्वयावनानाप्रकारच्छत्रधोजप्रतापचामल
 वितानंप्रतिभराराडआदीनंबोयाअतंपन्नस्वभायमाननंछायपादतलं ॥ एनंथोतेदारासालासअने
 गरत्नमुवर्गानानाप्रकारयाआभरर्नसंतिसा.पातपतंवरवरसद्वभूषनचतुर्षस्तिविहिनव
 रत्नअष्टधातुसिंहासनआदीनंगलितमालकोविधिपुर्गायानावविलं ॥ ॥ थोवेलसविश्वं
 तरराजकुमारयात्रनसपुसिजुयावआनन्दनंविज्यातं ॥ थनंलिभिधुवांसुरापतिद्वदानवि
 यावविश्वंतराजकुमारनंखुचित्तनंदानधर्मनंपुर्गायायधकंमनसभालपावदानपुन्यया
 नावचोनं ॥ थनंलिथोतेसमाचारडेनावअदिकंलोकजनपतिसकलेंथीथींसमाचारनेनाव
 भिक्षुगरापिंवांसुनअतिअभ्यागतपतिसेनं ॥ थोतेसमाचारसियाव.धन्य२विश्वंतराजकु

श्रीवी
॥५॥

रयात आसीर्वाडवियागुलिछिलोकथवृशेलिहावनं ॥ हनंगुलिछिलोकथवृशामशसलिहावनं
हनंगुलिछिलोकजनपतिउगुलिनगरमवाशयानावचोनं ॥ थोवेलसप्रजालोकपनिस्पनंनाना
प्रकारनं.मंगलदायथानावचोनं ॥ थोवेलसथुगुविदग्गेनामनगरसअतेनस्वभायननंतवधन
देवराजायातअतेनस्वभायमाननंदिनशपतिउथ्येदशनयानावविज्पातं ॥ थोवेलसछरूया
दिनसदैवयाछलनंदानसालास.दागकावमदयावसुम्येजुयाव.ग्वलुविश्वंतरराजकुमारवा
मनस.थुतिभालपावधालं ॥ हाहादैवशथनिजिनंथोदानसुयातवियधकंमनसभालपावसकः
भिनंस्वयानंगनंलुयकेमफयावथवचित्रनंविद्यकविचालयातं ॥ हाहादैवशथनिजिहुधयागुज
लं ॥ थनीजिनंथोदानयायगुवस्तुकगथेयायमालधकंचित्रनंभालपावआवथनिजिनंप्रजालो

॥त॥
॥५॥

कपनिछोयाव्रथानथानसभिध्वांसुनअतितअभ्यागतपिंमायकलछोयमालधकंभालः
पाव्रप्रजालोकपनिसलताव्रआज्ञादयेकलं॥ थोप्रजालोकआव्रथनिज्जिस
दानसालागोयाव्रदानगथेयायमालआव्रथनीव्रनाव्रननानंभिध्वांसुगाअतितअ
भ्यागतपनिमालाव्रथनछोव्रहकिधकंविश्वंतराजकुमारंआग्पादयकलं॥ थोतेविश्वंतरा
जकुमारयाभाषादनाव्रप्रजालोकपनिसेनंहताशसनंवननाव्रथानथानांतरहिनुहिलाव्रमाला
व्रजुलं॥ थोवेत्तसथोगुतिविद्रग्पनामनगरसअतेन्नमुभिध्जुयाव्रदानसालासंराजगृहेस
उथ्येभंदारपुर्नजुयाव्रचोनंगथेधालसाहाषांयास्पंडगंधिअरोगराजलक्ष्मिधनसम्पतिडं
गंधिवठेयजुयाव्रव्रगुखनाव्रगोलसिविराजवासनप्रमुखनमंत्रीप्रमारासकललोकस्पनंभा

॥ श्री ॥
॥ १० ॥

लपावधालं ॥ ॥ थोवेलस विभ्वंतर राजकुमार नंधालं ॥ हेदैव आवथनि जिनं थोदान सालाग
थेयाँव फुके धकं मनस भाल पावचोनं आवथनी जिनं थोते दान धर्म हि हि छिया चक पति
माला दान मया स्पं जिनं भोजन याय मधु धकं मनस भाल पाव आवथनि जिनं थोते दान धर्म हि
हि छिया जा चक पति मालाने दान मया स्पं जिनं भोजन याय मधु धकं मनस भाल पाव आवथनि जि
नं जूलं सांदेशे सांतर सवना वभिष्टूवां सगा अतित अभ्यागत पति कृषि जन पति थथिं रपिं
मालवने धकं रत्न गजनाम कि सि कया वद को सामां ग्री को वय का व अरोग सुवर्णाम नि क मू
क्तादिन वरत्न अष्टधा तु सर्वे दर्वे पात पतं वर वस्त्र अलंकार अन्ये ग सामां ग्री सकतां रत्न ग
जनं को वय का व थो या स सर थत या व थ ग्र थ सं थ व चो ना व जा चक पति जिनं मालवने धकं म

॥ तर ॥
॥ १० ॥

नसभालपाव.थवृगविंद्रज्ञनामनगरसंमहास्वभायमाननंपिहाविज्यातं॥थोवेलसदेसदेसां
तरपतिंग्रामप्रज्यत्तहिलावभिधूवांसराअतितअभ्यागतजाचकपिं.कृषिजनपिंथथिपिं
मालावविज्यातं॥थोवेलसदेवराजइन्द्रयाहलजालनंभिधूवांसनअतितअभ्यागतजाच
कथथिंरपिंसुन्ययानावषनेमदयकावविलं॥॥थोवेलसविश्वत्तरराजकुमारनंभि
धूवांसराअतितअभ्यागतजाचकपनिच्छसुंसुनापमलानावमहाधंसकयाव.थवृची
नव्याकुलयानावदेशदेसांतरसहितहिलाव.गोखविश्वंरराजकुमारनंथगप्रकारनंमा
लावजुलं॥॥अमोरनत्रयाय॥॥थोवेलसराजानंथगलिसमाचारसियावमंत्री
प्रमानसकल्पेसलतावआज्ञादयकलं॥हेमंत्रिप्रमानछपनिसेनंडे.इनेगथेधावसाआ

श्रीवी ॥ वृथनिहिहिंसंभालपावथेलायदहन ॥ हेमंत्रिजनपनिच्छनधालशागोसुसिवराजयाः
 ॥ १११ ॥ राजेसवनेथोसुवनापंजुद्राजुद्रसंगामयानावः सुनानंगोसुसेनं जितेयायमफुछानधाल
 साथोसुराज्येसदकोराजलशनरांसंप्रर्णजुयावचोनसरत्नगजनामकिसिछसदयावचोनं
 ॥ थोतेपाप्रभावनंथोसुस्पनंथोविद्रग्पनामनगरसजुधाजुद्रयानावः थोसुसयात जितेयाः
 यमफु ॥ हेमंत्रीप्रमानआवथनिहिहिसेनंथुगूराज्येसजुद्राजुद्रयायमुम्यालकराज्यलाय
 उवेलाजुल ॥ हेमंत्रीप्रमानछानधालसाथनिसिवराजायाकायविश्वंत्तराजकुमारनं थव
 उदानसालासमुनानंदानकावमदयावः थोरत्नगजकपावदकोसामांग्रीकोवयावहस्ति
 रथसथमंजोनावथानथानांतरसजाकप्रनिमालावदेसदेसांतरसमालावजुलं ॥ थोतेनं

॥ तर ॥
 ॥ १११ ॥

थनिया आवतलें जाचकपनि छसं लुयके मफयाव महधंदा कयाव व्याकुलचितयाना
 वजुलं ॥ हे प्रजालोकपनि आवथनिथथें विश्वनाराज कुमारयाथा सवनाव ॥ थोस हस्तिर
 त्नफोनावयेने नुधकं इर्पसराजानं प्रजालोकया धालखयाव आज्ञादयकलं ॥ हनं पंच
 ब्रांसनपनि स्त इर्पसराजानं आज्ञादयकलं ॥ भो ब्रांसनपनि छमिसेनं थनिजिगविनति
 इस्पेविज्याहने जिगकार्य छगलिसिद्रियास्पं विज्याहने ॥ हे ब्रांसरापनि छुधालसा छप
 निवनाव ग्वलु विश्वंतराज कुमारयाथा सवनाव थोस सेनं गयाव चोनलरत्न गजछपनी
 जसुं वनाव दानफोनाव हयमालधकं राजानं आज्ञादयेकलं ॥ हे ब्रांसनजपनि छानवाल
 सा थोस हस्तिरत्न जिहिं सराज्य सदस्पं लिसमस्त राजलक्ष्मिनवरत्न अष्टधातु चूर्पछिवि

॥ श्रीवि ॥
॥ ११ ॥

हिनंसंजुक्तजुयः हेवांलनजुपनिच्छनिधातसाक्षपनिसेनं डे इने गथे धातसा आतथनिमिहिसे
नंभालपाथेलायदयिन ॥ हेमंतीजनपनिच्छानधातसा गोसुसिविराजाया राज्पे सवनावथो
सुवनाव ॥ थोसुवनापविश्वंतरगाथासवनावधालं ॥ ॥ थोते महाराजाया आज्ञादे नाव
पंचवांसराजुपनिसयामनसयामनस अतिनंहतास चायाव महाराजाया आज्ञातथास्तुधकं
धयाव महाराजायात आसिरवाडवियाव ॥ थोपंचवांसलनजुपनिसेनं महाराजाया केविनति
यातं ॥ हे देवराज महाराजाथ निछलपोलयाकार्यसिद्धजुयमालधकं आश्रीवाडतयावथोपं
चवांसलनजुपनिसेनं वेलाकयावथुगराज्पेनं पिहावनं ॥ ॥ थोवेलसथोते पंचवांसलनजुपनी
स्पनंथानथानात्तरसहिगुहिलाव डे नावग्वसुविश्वंतरराजकुमारविज्याकगथानसवनं ॥ थो

॥ तर ॥
॥ १२ ॥

बेलसकरुनात्माविश्वंतराजकुमारनं. याननंथोपंचव्रांलरापनिषनाव. अवस्पनंथोव्रांल
नजुपनिसेनंथनिजिकेदानकायधकंभालपाववलपनिजुयमालधकंमनसभालपावचि
ज्याकबेलस॥ थोतेपंचव्रांराजुपनिखनाव. गोलदाताधरी. विश्वंतराजकुमार. यासमीपस
थेनकंल. वयावअतेतपरिश्रमनंफेकतुनाव. अतितवसवदनंशसुकालतयावअतेत्रकोम
लवचनतयावकरुनाचितनंनानाप्रकारया. आसीर्वादवियावविश्वंतराजकुमारयाहे
वनेविनतियातं॥ ॥ हेदेवराजकुमारछुयायथनिजिपनिसेनंछलपोलयादानधर्मयातः
धातुसंमारडेनावतवधनआसानंजिपनिवया॥ भोविश्वंतराजकुमार. छलपोलधालसा
दानसालासमविज्यानावअतेतचित्रव्याकुलयानाववया. हेदेवराजकुमार. थनिजिमिसया

॥ श्रीवि॥

॥ १३ ॥

नीर आसा जु यावथ न वयाधकं अने गप्रकारनं प्रतिसेहन वचन तयावु-विश्वंतराजकुमार याकेपं
चव्रांलरापनिस्पनं विनतियातं ॥ थोवेतस विश्वंतराजकुमारनं थोपंचव्रांलन-पनि सयावचन-
रुनाव-विश्वंतराजकुमारया मनस अतिरसतायाव मह आदरवचननं पंचव्रांलरापनि आज्ञा
दयेकलं ॥ ॥ भोव्रांलराजुपनिथनिजिभागपयाफलनं छलपोलथिग्रसुनापलात-छानधाल
साथनिजिके मुनानं गोसुसेनं जिके दानकालवलपनि सुंदरियालाधकं जिनं मालावजुयाता
कालंदत आवछलपोलपनिथनिजिभागपयाफलनं नापलात-छलपोलपनिजिके दान
कायधकं विज्या नारववला ॥ भोव्रांलराजुपनिछलपोलपनिस्पनं छुद्रशायानावविज्याना
आज्ञादयेकस्पविज्यारुनेधकं ॥ भोव्रांलनजुपनिधकं राजाविश्वंतरनं आज्ञादयेकलं ॥ ॥ थो

॥ तर ॥

॥ १३ ॥

तेविश्वंतराजकुमारयाआज्ञादेनावपंचवांसुनपनिसेनंविनतियातं॥ हेसताधारिविश्वंतर
राजकुमार.छलपोलयादर्सनपायकारनंजिपनिदेशदेशांतरसडषसियावजुयाताकारंदत॥
हेविश्वंतरराजकुमार.थनिजिमिसेनंघनानंथोसंसारसछलपोलघेनीदाताधारीमेवसुंम
रु॥ हेविश्वंतरराजकुमार.आवजिमितआत्मापुर्णायानावविज्यायमाल॥ भोकरुनावतछल
पोलसेनं.गोसुशसयातगुग्धाल.धाशगवलुकुंरत.जाचकपनिस्तदानवियावहकोसयांआ
त्मापुर्णायानाव.विज्याकलंछलपोल॥ थोतेयाकारनसछलपोलयामनोरथ.पुर्णजुयूथ
का॥ हेराजकुमार.आवथनिजिमिसेनंछलपोलयाकेछुफोने.गुलितविनतियायहेराजकु
मारथनिछलपोलयाहपानंअनेगधनसंपतिधालसाजिमिसेनंछुफोनेहेविश्वंतरराजकु

श्रीवि॥
॥१४॥

मारथनिमेवताकारनंजिपित्रयामसु॥ हेराजकुमार आवथनिजिमिदेसधातसा अहिकंतापाना
वचोनं आवथनिजिपनीधालसाजस्पेवनेगसामर्थमदत॥ थोतेयाकारनस आवथनिछलपो
लयागस्पविज्यानायहस्तिरत्नजिमितफोनेदानविस्पविज्याइनेधकं पंचब्रांसरापनिस्पनंवी
नतियातं॥ ॥ थोतेब्रांसुनपनिसया आसीर्वाडभाखाडेनाव विभ्वंतरराजकुमारनं॥ थोते
ब्रांसरापनिरवनाव अंतेतहतासचायावकिसियासरांकीहविज्यानावथोपंचब्रांसराजपनी
ष्टआजादतं॥ भोब्रांसुनजुपनिछलपोलस्पनं थनिजिगुडपरसतवधनदयाकरुपादतआ
वथनिजिमणोरथउर्गायायतेलछानधालसाजिनंनित्य२दानपुंययास्पं भोजनयायधकं
मनसभालपावजुयाजितवःकूदत॥ थनिभागेयाफलनंछलपोलपीनापलातथनिजी

॥त॥
॥१४॥

मनसः संतोषजयधुनः आवृथनिजिनं थोसुहस्तिरत्नसहितनं थोयासस चोको सुवर्गा
मनिकरत्नमुक्तादिप्रजेनस्को सकल्पं छलपोलपनिष्ठ दानकास्पविज्या इत्यधकं विश्वं
तरराजकुमारनं आज्ञास्यकलं ॥ थोते विश्वंतरराजकुमारनं आज्ञास्येकलं व्रांसनपनिस
याचिन्नस अतिरसतायाव अतेन मुद्रवाकेयानावहस्तिरथ इत्यादीरको दानकालं ॥ ग्व
सुविश्वंतरराजकुमारनं स्वचितरहस्तिरत्न आदिंदको वस्तुकसकतां दानविलं ॥ थोवेलसपंचव्रांस
राप अतेन रसतायाव नानाप्रकारनं आशीवाडवियाव ग्वसुदाताधारी विश्वंतरराजकुमारयाके
वेलकयावहस्तिरत्न जो नाव पंचव्रांसराजुपनि महारसतास्यं दुर्पसराजायाथासलिसावनं ॥ थ
नंति विश्वतरराजकुमारयाथव आत्मा संतुष्टयानावहस्तिरत्न दानयायधुनकावृथव मनसर्षमा

श्रीश्री॥
॥१५॥

नयासंथराज्यसलिरावनावनित्याचारकर्मभोजनयायधुनकावमुषआनन्दनंमद्वितिरानिव
नापरतिरुहासितावविज्यातं॥॥थनंलिप्रभाकालजुसंतीमंत्रीप्रमानसकलप्रजालोकस्प
नंविश्वंतराजकुमारनंरुस्तिरत्नदानवियावलिहाविज्याकणसमचारसियावधालं॥थोवेल
समंत्रीप्रमानसकलप्रजालोकसेनापतिथोतेसकलयांअतेनमनसउसिधायावधिथिंसाइतिया
नावमहाक्रोठचित्रयानावधालं॥भोराजकुमारगरापनिलोकजनपनिस्पनंविश्वंतराजकुमारनं
अथिलरत्नगजदानवियावयावच्छेयधुनकलहेलोकजनपनिउयोननानंरुशिसकलेवनावम
राजायाकेविनतियायधकंधयावधिथिंसाइतियानावमंत्रीप्रमुषनंसकलप्रजालोकमूनकाव
राजकुलसप्रजालोकस्पनंअहंकारनमहाउच्चसद्दयानावगोलुसीविराजायादेवनेविनति

॥तर॥
॥१५॥

यातं ॥ हेदैव. महाराजा. छलपोल महाराजा जुया. यासुयाय. थवरा जेया विवेक विचाल छुंमड ॥ हे
 माहाराजा छुधालसा. गोसुहीरिसरा जेया मुलसु. हस्तिरत्न छलपोल या कायनं विश्वंतर राजकुमा
 रनं ॥ थथिसु हस्तिरत्न. दानविया वछोय धुन कलं ॥ हे माहाराज देस्प विज्या इने. गथे धालसा. थोस
 ब्रांसन जुपनि वगुंर कारन धालसा. मेवरा ज्यया. राजा इपस हराजाने इष्टजन पनि छोया वर ह्या वर हलथो
 ब्रांसन पनि सेने थनि हिही हस्तिरत्न दान कया वर यने धुन कल ॥ हे माहाराजा आवथनि अवस्थनं छ
 लपोल या राजपुं धान्ना स्थिर जुपु मष्ट ॥ हे माहाराजा. छान धालसा आवथनि थवरे सयारत्न गजती
 निदान यात ॥ हने आवंलि. स्व२ हे माहाराजा. छलपोल स्पनं. थो विश्वंतर राजकुमार यात ॥ थोरा
 ज्यया राजा नीवियु वेतस ॥ थोस या पुजा जीपीं जुवेतस ॥ थोस स्पेनं या कोस वृचा जुपु पुन थो

सआज्ञाजिमिस्तेनंमिथ्यायायगसामर्थमड॥ हेमाहाराजा गथे धालसा ॥ थोसुस्पनंजिपिसुद्रांनमेव
 राजायातफोनेवियावछेयु ॥ हेमाहाराजाथेवेलस. छलपोलस्पनंश्वजकश्वयावचोनेला ॥ हेमा
 हाराजाथवप्रजालोकसेनापनिमडसेलिराजाधकंसुनानंमान्यविचालमुनानंयायवमखुहेमहाराजा
 छलपोलस्पनंइतेविज्पाकने. गथे धालसा. प्रानमडसरि. चोनेमडवास. लोकमडजात्रा. वाचमडप्या
 षन. पुजामडराजारूपमडअंगरूपतेजस्यानंछुस्वभा ॥ हेमाहाराजा. थोसुसयात. राजपनंपितछेयमा ॥ तर ॥
 ल ॥ हेमाहाराजा. थोसुविश्वतराजकुमारथोरांज्यमतयानंसुफलजुगूम ॥ हेमाहाराजाथोसुसया ॥ १८ ॥
 रजोग्गुथानगराधालसाजिनंकने ॥ हेमाहाराजावंकपर्वतसतपोवनधयागछगलिदयावचोनथु
 लिथानसजकथोसुसयातजोगेवक ॥ भोसीवराज. थुगूथाससतयछेयाव. जोगध्यानयातकेछेय

मालधकं धयावथलिमयातसा.थनिजिपनिष्टव्यलावियावृक्षेयमाल॥ हेमाहाराजाथनिजिमिसि
 नंगलितविनतियायधकंथुगप्रकारनंसकलप्रजालोकसेनंसिविराजायाखालस्वयावृद्धसब्द
 नंधालं॥ थोवेलस.सिविराजानंथोतेखडेनावृद्धंश्रुधायमफ्यावृद्धमुकंविज्यातं॥ ॥ थोवेलस
 थवृचित्रनंभालपावृ.अतेत्रचित्रविस्मययानावृद्धदेवयानामकयावृद्धालं॥ ॥ हाहादेवथनिजिनं
 थोपुत्रसन्तानमदयावृद्धधकाकयावृद्धोनावृद्धलस.देवसंजोगनं.पुत्रवृद्धसुस्तधकंआनन्दनंयानावृ
 चोना॥ हेदेवआवृद्धथनिथर्थिंगहृवालजुल.आवृद्धथनिजिनंश्रुधाय.श्रुजलयाय॥ हेदेवश्रुवृद्धका
 यमचागथेवनांतरसद्धकागथेधाय॥ हनंप्रजालोकपनिस्तजिनंगथेवेलावीयावृद्धेय॥ हे
 देवप्रजालोकमइस्पलिराजाधकंमुनानंमान्ययायु.मपु॥ थथिलपुत्रसन्तानमइसेलिकूलध

॥ श्री श्री ॥
॥ १७ ॥

मंगथेस्थीरजुय ॥ थथिंलविश्वतराजकुमारयातजिनंगथेपितद्योयजिजन्मधिकार. हाहादैवथोसं
सारसजितकुधायी. सकललोकजनपतिसेनंधिकारयास्पलिजिम्मानात्रचोनायाद्युप्रयोजनध
कं७७ प्रकारनंब्याकुलचित्रयानावस्वहथ्यानंकयात्रथवमिखासषोवितयाव. स्वरखाश्नुतकाव
प्रजालोकयाखालस्वयावसिविराजानंआज्ञापकलं ॥ ॥ हेमंत्रिप्रजालोकपनि७७खयालिस
लथनितंपेड्यादिनसजिनंरूपनिष्टउत्रावीयथनिष्टपनिसकलंथवश्शसलिहाऊनिधकंसिवी
रानंमंत्रीप्रमुखनंसकलप्रजालोकपनिस्त्रवेलावियावृक्षेतं ॥ ॥ थनंलिगजारानिनीस्त्रसयाम
नसव्याकुलचित्रैयावविलापनंथिंनिलुसयाषोवीहायकावहाश्कष्टयानावविलापयानावचो
नं ॥ ॥ थोवेलसफयानफयाथ्ये. थवश्चित्राधिर्जयानावमंत्रीयातसलतावसिवीराजानंआज्ञा

॥ तर ॥
॥ १७ ॥

हयेकलं ॥ भोमंत्रीआव्रथनिशिभिसविश्वंतराजकुमारयाअन्नपरसवनाव्रपजालोकपनिस्पनंवा
व्रगुखसकतांकनाव्रविश्वंतराजकुमारयातथनवोनाव्रहिधकंसिविराजांनंमंत्रीयातआज्ञादया
कलं ॥ ॥ थनंलीमहाराजयाआज्ञातथास्तुधकंरुतासनंविश्वंतराजकुमारयाअन्नपरसवनाव्र
खकवेलसगोसुविश्वंतराजकुमारयानित्यदानधर्मपुंन्ययायधूनकाव्रनित्यधर्मयाखमदिति
रानिसहितनंमाचाधिमुनाव्रनानाप्रकारयाधर्मकथाविस्तारकनाव्रविश्वंतराजकुमारयागु
राज्ञानखेनाव्रथव्रचिन्ननंसहयायमफयाव्रमिखानंखोविहायकाव्रविनतियातं ॥ ॥ थोवे
लसअन्नजानीविश्वंतराजकुमारनंमंत्रीनंरुशकस्तनंविलापयाकगुखनाव्र ॥ ॥ थोतेषया
अभिप्रायकाव्रथव्रआत्मायातधिर्जयानाव्रआव्रथनिथोराज्येनंपिहावनेमालधकंमनसहर्षमा

॥ श्रीवि ॥
॥ १८ ॥

नयानात्र ॥ थोले मंत्रीयात कपालजो सेंथ नात्र चित्रबोधवियात्र आज्ञादत्तं ॥ हे मंत्रीथनी छ
छायविलापयानात्र खोया छन विलापधराकाय मते छन थनि विलापया कग खनात्र जि
नंसिय के धुन ॥ हे मंत्री गथे धालसा आज्ञा जिग कारनं जि मामववा प्रमुषनं प्रजालोक सकल
यातं जिनं छा यड खकष्ट वियात्र चोने ॥ हे मंत्री जन आज्ञा जिनं ननानं जि मामववा या दर्शन
यात वने नयो धकं आज्ञा दय कात्र गोल मंत्रीयात चित बोधवियात्र तत्कारनं विश्वंतराज कु
मारनं मरितिरानि सहितनं पत्र पत्री सहितनं मंत्रीया हे वने तयात्र थव ग अत्र परनं पिरा
वयात्र मामववा विज्या कग थास अत्र परस डहा विषां ज्या नात्र निखस्त्री पुरुषनं मामव
वा या चरन सभोक प्रयात्र लाहात राजल पाव विनतियातं ॥ हे मातरि पीता छाय छल पोल

॥ तर ॥
॥ १८ ॥

सेनं. थनिछु आग्पादयकुस्पविज्यायेतेनाधकं निलस्त्रिपुरुषपतिस्पनं विनतियातं ॥ थो
 वेलसमामववानिलसेनं. थवपुत्रविश्वंतराजकुमारवभलिचाव. मरितिरानी. जालिकू
 मारछयचाकृष्माजिनिछय. पनिसयाधालखयाव. मामववा. निलसयांखल्हायमफया
 व. संतापचायाव. मनसअतिइखविस्मयजयाव. थवचित्रनंसहलेपेमफयावआकासनंभेल
 पुलावभूमिसगोलशुलावमहापीलापनंखोयावचोनं ॥ ॥ थोवेलसमामववानिलस्पनं
 विलापयानावखोयावचोनगुखनावग्वसज्ञानवंत. विश्वंतराजकुमारनंथवतथमनंचि
 त्तधिर्जयानाव. संमेकसंवद्रयानामकयाव. थवखालचतकनकावमुसुहूनंहिलाव. माम
 ववा. निलसया. कपालजीनाव. चित्रधिर्जयानावधालं ॥ ॥ हेमाता. हेपीताथनिछल

श्रीवी ॥

॥१८॥

पोलपनिनिसंघायविलापयानाहुइखजुल.कारनकु.छायथनिछलपोल.पनिआमथेविलाप
यानाविज्ञानाआमथेविलापयायमते.छुयायजिगनिमिर्तिनंछलपोलपनिनिसुसयांमहा
इखकछजुल॥हेमाहाराजामातापिताथनिजिगविनतिडस्पेविज्ञाकृत्येछुधालसाथनिजिनंथो
संसारस.मामववाप्रजालोकथवराजेकृतकेधकंजिनंदानयानामधु॥हेमातापीताछानधानसा
थोसंसारस.सत्वप्रानीजिनंछुधाय॥हेमातापीताजिगदानधर्मविप्रयायमुम्बालकेथनिथ
वरेसयाप्रजालोकसकलैमालगनजुयावजिगदानधर्मविप्रयायत.तयारजूलछुयायथनिजी
मनसभालपाव्रथेंदैवनतयाव्रविल॥हेववाआव्रजिवंकपर्वतयातपोवनसवनाव्र.मंत्रीयावच
नडे.नाव्रपर्वतसतपस्पयाय॥हेववाथनिजितबिलाविस्पविज्ञाकृत्य॥हेववाआव्रथनिथोपु

॥तर॥

॥१८॥

त्रप्रतिनिष्ठं बालघतिनिष्ठं लपोलस्पनं विचालसंचायानावविज्यायमाल॥ हेववाथनिजिमड
 सानं इथेभालपावथोबालषपनिनिष्ठं लपोलपनिस्पनं प्रतिपालयावावतस्पविज्यायमा
 ल॥ हेववाथोबालषपनिनिष्ठं थनिजिनंगथेप्रतिपालयाय॥ हेववाआवछलपोलस्पनं प्रति
 पालयानावतयमाल॥ ॥ हनंहेमाताहेववाअवथनिष्ठलपोलस्पनं थोसंसारससत्वप्रानी
 पनिष्ठउद्धारयायकारनसधर्मकर्मदानपुन्ययायगुमतोनुस्पउचेमनंछलपोलस्पनंधर्मउपदे
 सप्रजालोकपनिष्ठवियमालहेमाहाराजाहेववाछलपोलराजाजुयावप्रजालोकपनिष्ठविये
 मते॥ हेववाभिष्ट्यांनअतितअभ्यागतपनिष्ठदानपुन्ययायगुतोलेमतेधर्मविश्वतरराजकु
 मारनंमामववानिष्ठसयातविनतियातं॥ ॥ थोतेविश्वंनतरराजकुमारयाभाषाडेनावमाम

स

॥ श्रीवि ॥
॥ २० ॥

ववानिलस्यनंविश्वंतराजकुमारयात. खयाउत्रावियावनिद्रस्त्रीपुरुषमुर्छाजयावचोनं ॥ थो
वेलस. विश्वंतराजकुमारनंविष्यकविचालथमनंसियकाव. थवचितनंभालपावधालंआ
वथनिगुथायसविस्तारयानावचोनायाज्यामड. धकंमनसभालपाव ॥ थोवेलसहतासनंथ
वमामववा. याचरनसभोकप्रयावआवजिवनेतेलधकंवेलाकयाव. हर्षमानयानावथवअन्न
परसवनावमन्दिनिरानियातवेर्यायधकंअन्नपरसविज्यातं ॥ ॥ थोवेलसविश्वंतराज
कुमार. थवस्त्रीमदितिरानि. थवकायजालिकुमार. स्याचकृष्टाजिनिथोते. खलसयातं. वि
नरराजकुमारनंअन्नेतकोमलवचनतयावकोपलपाव. अरोगप्रकारनंवचनतस्यंआज्ञादयेक
लं ॥ हेप्रियमदितिरानिछनजिगवचनदेइनेगथेधालसाआवजिनंथोसंसारस. सत्वप्रात्रिउ

॥ तर ॥
॥ २० ॥

आर्यायकारनंथनिजिजुलसांवंकपर्वतसतपस्यायातवनेधकंथनीजीनंभालपेधुनहेमन्दि
तिरानिछानधालसाथोराज्यसचोनावमहासुषनंराज्यभोग्ययानाव॥ हनंकासक्रोठलो
भमोहमायानंतोकपुयावजिनंगुव्यलसेदानपारमीताधर्मनंपुरायायफयित्वहेमन्दि
रानिथोतेयाकारनंजिनंननानंदानपारमिताधर्मनंपुरेयानावननानंलिहावियथूकाहेमन्दि
रानिआवथनिछनजुलसांमिशिसयाराजभन्दारसेदेसेचोनअनेगर्गर्तसुवर्गाद्रव्यकयावस
नपुंययानावभवपुत्रपुत्रीप्रतिपालयानावसुखआनन्दनंचोनइने॥ हेरानिधकंविश्वतराजक
मारनंआज्ञादयेकलं॥ थोवेलसथवस्वामीयावचनेडनावमदितिरानीयामनसअतिव्याकु
लचिन्तयानावस्वामीयाचरनसभोकपुयावथवमीरवासखोवीतयावलाहातहाजलपावविन

॥ श्रीवि ॥
॥ २९ ॥

तियातं ॥ हेमहाराजाथनिछलपोलस्पेनंछुआज्ञादेसेविज्याना.थनिजीछुमस्पूलनिवूद्वि
मुर्षस्त्रीजातिपनितोलतावछलपोलयाकतनंगनविज्यायतेना ॥ हेस्वामिथनिछलपोल.से
नंजिपिंसकल्पेलोलमनकाव.मायानंत्पागयानावगनविज्यायतेना ॥ हेस्वामीमहाराजा.थ
निछलपोलयाअतिमतेनासस्त्रीजिमपुला ॥ हेस्वामीगूषुनुछलपोलस्पेनंतोलतावपिहावी
ज्यायउषुनूजिनंछलपोलयानामनंजिनंथोप्रनत्पागयायजुल ॥ भोस्वामीमाहाराजाथोप्रा
नत्पागजुस्पेलिथोवालषनिसुनानंप्रतिपालयानावतयि ॥ हेस्वामीमाहाराजाथनिछलपो
लयादानपारमिताधर्मयायधकंधावतलेन्हापांस्त्रीरुथानंकेनिहेस्वामिहूनंमाम.मडस्पेलिथो
वालषपनिगोलीतचोनि ॥ हेस्वामीथोवालखपनिसयांप्राणाविनास्कारनंसप्रानत्पाग

॥ तर ॥
॥ २९ ॥

जुस्पेलिथोवालहथ्या नंकेनिब्रमपुला॥ हेस्वामिमहाराजा.थनिस्त्रहथ्यावालहथ्या कायगगथे
छलपोलयाचित्रयानाविज्याना॥ हेस्वामीमाहाराजा.थनिछलपोलजकगराविज्यायतेना
थनिछलपोलविज्याकगुथाससजिपनिबोनायनेमाल.धकंमन्दिरागनिनंस्वामियाकेवि
नतियातं॥ ॥थोवेलसमन्दिरागनियाभाषाडेनाव.विश्वंतराजाकुमारनंथब्रमनसविहर्ष
यानाव॥ हेदेव२आवथनिजिनंथोसयातगथेयानावपुहेमयास्पंमजिलधकंमनसभालपा
वगोसविश्वंतराजकुमारनंवनांनरयाष.सकतांकनावआज्ञादतं॥ भोप्रियमतेना.थनिथुग
प्रकारनंरथिजुयावआमथिंग्रख्खायल्लाना॥ हेमतेनारा निछानधातसाथनिजिनंअवस्पनं
अवस्पनंवनांनरसवनेमालषनेधुनहेरानिजुछानधातसाथनीजिनं.मेवताकारनंधयामपु

श्रीश्री॥

॥२२॥

आवथनिथोवालषनिसयासरिरधालसा महाकोमलतिनी॥ हनंछताधालसाछपनिमिसा
जातिबोनावजिनतपसिबर्तयायधकंवनानं॥ थोसंसारलोकलंछुधायलोकदकोसनंअवा
ययापीमपुला॥ हेरानिमतेनाथोवनांतरधयागुजंगलमपुला॥ छग्ववेलसवननेचोनेमनंरानं
थोवनांतरसमहाडुखथासन्नोला॥ हेरानिगंधेधालसाथोवनांतरसन्नयगुतोनेवसुककुंम
दयावचोनिव॥ थोवेलससिसाफलनयानंथवआत्मासनुष्टयानावचोनेमाल॥ हनंहेरानिगो
वेलसंचायाइनेचोनगुहिवसुकमालावनयमालि॥ हनंवसुकमदयुवेलसवनयासिमाया
खलानंतियावचोनमालि॥ हेरानिथोगुवनांतरसअरोगनानाप्रकारनंभयदयावचोनिव
थका॥ छुधालसाधु॥ किसि॥ सिंह॥ साइ॥ भालुवनयाफा॥ थथिं॥ शपिवनजनु॥ दयिवहनं॥ वन

॥तर॥

॥२२॥

४३

याजश्रधयापिंगश्रधयापिंदयित्वहनं. अनेगभुतप्रेत. पिताभ्रादिथथिंपिनीसयाभयद
 यावचोनीथका. हेरानिथथिंगथायस. छपनिवयावकुयाय॥ हेरानीआवथनीथथिंगरा
 जकुलस. चोनावचोनेपनिस्पनेथगवनातरया. सिमायाषोलानं वसतनंति याव. जथेप्रतिपा
 लनाजुग्र॥ हनंअनेगप्रकारनंमालासाफागासमुषनंदेनावचोनपनिथोवनांतरस. गथेवा
 शयाय॥ हनंअनेगसुवर्गायासप्रभुखनंतिसाथास. थासपतिंनानाप्रकारयारत्नमालानं
 कोषायावचोनपनि. थोवनांतरसवनानंमुखभालागुवहनंअरोगसुमंगलवादेयासव
 दडेनावमुखआनंहनंसध्यायानावप्रभाकालजसेलीहेलनंचायकावभुखआनन्दनंचो
 नपनिअथिंगवनांतरसरुंगलपछियासवदडेनावचोनेमुख॥ हेरानीछानधालसा

॥ श्रीवि ॥
॥ २३ ॥

थोवालषपनिसयासरिवालसमाहाकोमलसरितिनि.थोवालषपनिसेनंअथिंगुडगवना
नारसहृष्टगथेसह्यायफयि॥हेमन्दितिरानीजु॥हनंथोवालषपनिहृनानाप्रकारनंरत्नमा
लातिसानंतियकावमनोज्ञ.यथे२खितकावतयापिजालिकमारुह्माजिनिथोपनिहृ
छायछनंअथिंगवनांनारसह्यायइस्वसीयकेतेना॥हेमन्दितिरानीजु॥थोतेयाकारनसथ
निजिबलिस्पेवयमतेधकंधाया॥हेमाहारानिथोपुत्रपुत्रीनिलेछनप्रतिपालयानावमुषआनन्द
नंकर्मदानकृतियानावआनन्दभुक्तलपावचोधकंजिनंधाये॥हेमन्दितिरानिधकंजोख
विश्वंतरराजकुमारनंथुगप्रकारनंआज्ञादयकलं॥थोवेलसथवस्वामियावचनडेना
व॥थोखमदितिरानिनंथवचित्फयानफयाथे.धिर्नयानाव.थवस्वामियावालस्वया

॥ तर ॥
॥ २३ ॥

व्रविनतियातं ॥ हेस्वामिमहाराजाथनीछलपोलस्पनंजितथथिंगइखयाथासतयाव्रछल
 पोलजकगनविज्यायेतेना ॥ हेस्वामिमहाराजाथनिछलपोलस्पनंथनिथथिंपिप्रत्रपुतुतोतता
 व्रअन्नेतमहासुखआनन्दनंगराविज्यायत्पना ॥ हेस्वामिमहाराजाथनिजिनंथगषयाप्रमान
 जिनंसियेकेधुन ॥ हेस्वामीमहाराजागथेधालसाथनिछलपोलस्पनंवनातरयाषसकतांसुषग
 सकतांसुखगसकतांसुखयानाव्रइखजकलुमनाव्रथनिछलपोलस्पनंवनातरयाषसकतांसू
 खइखयानाव्रछलेयानाव्रआज्ञादयेकलं ॥ ॥ हेस्वामिगथेधालसाथोराजेया.राजकुलस
 सुखआनन्दनंनानाप्रकारयास्वादयावचोनगवसुकनयावचोनानंधुसुष ॥ हेस्वामीमहा
 राजा ॥ थोतेप्रमानंवनान्तरअमेगप्रकारयाजातजातयाफलमुलादिसिसाफलआरा
 रायानानावचोनगथोअदिकंसुखइ ॥ ॥ हेस्वामिहन्थोदेसांतरसचोनाव्रनानाप्रका

॥ श्रीवी ॥
॥ २४ ॥

रयावायथातकावअरोगरसरगयातमानंदुमुष ॥ हनंथोराज्येसचोनावनानाप्रकारयावा
यसहनसंचायाहलनंचायकावचोनायाप्रमारागथेधालसा ॥ हेस्वामिथोवनांतरसर्ग
लपंछिगनपनिअतेनमहारसनंहावगुसबदनंहेलनंचायकेमइ ॥ हेस्वामिथोमनुषेनंथा
नागवायतेनेयास्पनंमहारसमपुला ॥ हेस्वामिहनंपातपतंम्वरवरत्रलासाफागानायीयाव
चोनगुवसुकसेदेनायाप्रमारागथेधालसा ॥ लोहफातसरात्रीसमयसअतिजाजोल्पमानचन्द्र
माकीर्ननंखयिव्वेलस ॥ स्वयनापनिर्मलननुईयावचोनिव्वेलस ॥ थुगलासाफागासयनाव
गलितमुखफललायी ॥ हेस्वामिमहाराजाहनंरुशि सपुत्रजालिकुमारकृष्णाजिनिथोपनि
वृथनहलपोलस्पनंरत्नमालानंकोखायकावतल ॥ थोतेयाप्रमाननंजिनंछुयायधकंधालसा

॥ तर ॥
॥ २४ ॥

थोस्वामी थोसंसार सही मससिवसत्त. गिष्मवर्षा थोतेषठरिनुसरिनुविसेषनं नाना प्रकारयास्वा
 नहोचित थोस्वानया मालादयकावकोषायकावतयथका थोवेलसथोलषपनिरत्नमालानं
 कोषायकावडुगंछिवानलायुमपुला हेस्वामिमहाराजाथथिंगतपोवनधयाग. वंकपर्वतस
 अनेगअष्टधातुनवरत्नअरोग. वासलनपरिपुर्णजुयावचोनं भोस्वामिमहाराजाहापा
 श्यारिषीश्वरपनिसेनंतपसिधुनकावचोनगयानिमित्तिनं महापवित्रजुयावचोनग
 थानसषलाजकतपामात्रनं पापदकोमोचनजुय हेस्वामिमहाराजाथथिंगपवित्रग
 थानस. जिपनिवयाग अतिइशाजुल हेस्वामी महाराजाधकंगेखुमन्दिरानिनं विन
 तियातं थोवेलसग्वसुमंन्दिरानियाभाषाड. नावविश्वंतराजकुमारनंथव
 मनसकौतुकचायावधातं हेदेवआवजिनंथोलयात. अवस्पनंतोलतावतथेजियि

श्रीवी
२५

वमप्रधकं मनसभालपात्रगोखमन्दिरानियातलिसलमविस्पविज्यातं. थुतिपरमे
श्वर्याषजुलं थनियादिनसगोखसत्तजानीविश्वंतरराजकुमार. धालं. आवजी
थगुथास. स. विरभयानायाकुं प्रयोजनमडधकं थवमनसभालपात्रअखसालासवना
वअश्वरथकयावथवतमालकोसामोश्वरथसंपुरायानावअर्थिगुर्थसपेत्वजोजलपा
त्रथवअनपुसदयावचोनगु. सम्पतिसकतांरथसतयाथोवस्त्रीमन्दिरानीयातआ
ज्ञादयकलं भोप्रीयमन्दितीरानीआवधपनीसअनेगप्रकारंउर्यानानंमजिसं
लिधुयाववनोतरसवनगुछराईक्षागुस्पलि. आवधनिवनातरसंवनगुसमयजुल. भोमं
दितीरानी. आववालषपनि. नीसंजोनावननाणंरथसंचोनेधकंविस्वंतरराजकुमार

तर
२५

नं आज्ञादयकलं   थोवेलसस्वामिया आज्ञाडे नावमन्दितिरानियामनसहर्षमानयानावः
थवपुत्रजालिकुमारकृष्णाजिनील्याचथोपनिनिससपातनानाप्रकारनंछायपावमचातनिसुंजो
नावथवदेशयामुपभोगसकतांतोलतावथवअन्नपूरनंपिहावपावगोखविश्वंतराजकुमारप्रमु
खनंमन्दितिरानिसहितनंपुत्रजालीकुमारपुत्रकृष्णाजिनिल्याच.थोवेलसमचा.महाहर्षमाननंरथ
सथाहाविज्याकजुलं   ॐमोरातनत्रयाय   थोवेलसपुताप्रकारनंप्रिथिविकम्पमानजु
लं   थोवेलसदेशदेशांतरयाभिश्चंद्रांस्वराजाचक.थथिपनिसेनंथुगसमाचारसियावसकललोकपनी
मुनावहा२कारकष्टयासे.नानाप्रकारनंवितापयानावषोयावअतेनसोकसंज्ञापकयावचोनं हे
महागजाविश्वंतराजकुमारथनिछलपोलपनंथथिपीसकलंतोलतावगनविज्यायतेना.थनि

श्रीवी
२६

से
छलपोलपनिमवूँलिजिपनिस्तमुनांनंरशायाय हेविश्वंतराजकुमारथनिछलपोलयाआसाभलशा
नंजिमिसकलयोप्राणवचेयानावचोनाहेराजकुमारआवथनिजिमिप्राणवचयजुयुगूमखनेधुनहे
विश्वंतराजकुमारहेकरुगाधारीछलपोलपनिमवूँस्पंलिथोराजपगनंथिरजुपूछायछलपोलसे
नंथोसंसारलोकजनतोलातावगनविज्यायेतेना भोनाथथनिछलपोलयाछुइखजलगइखज
लछलपोलथिंस्सदाताधारिमदयकावजिपिंगथेचोने हेविश्वंतराजकुमारधकंभिभुवांसुराजा
चकलोकपनिसेनंविलापयानावअनेगप्रकारनंविनतियातं थोवेलसहनंगलिस्प
नंविश्वंतराजकुमारयाकेलाहातहाजोलपावमिखासखोविहायकावहेविश्वंतराजकुमारस
तज्ञानिकुलयासिंहजुयावविज्याकस्वथनिछलपोलस्पनंथवकुलाचारकर्मभागतोलातावथमने

त
२६

यानां रात्रिधर्मसकतां तोलता व्रथथिगहनधर्मयाफलया नाव्रथनिछलपोलया माचाशींगन
विज्यायतेनाधकं अने गप्रकारनं विनतियातं थोवेलसगोलदाताधारिविश्वंतराजकुमा
रनं थोतेजाचकपनिहालाव्रचोनगघनाव्रमुवर्णा आदिहानविद्याव्रजाचकपनिष्ट अने गप्रका
रनं चितवोधविषाव्रथमनेरथसविज्यानाव्रदेसनपिहाविज्यातं हदैवथोवेलसलोकपनिसेन
थोविश्वतराजकुमारयागगूनज्ञानलोलमकेमफमयाव्रहाहाकारनं षोयाव्रगलिछिजाचकप
निग्वल २ तुलाव्रभूमिसभोकषयाव्रचोनं गलिछिलोकपनिप्रिथिविसभोक २ मुनाव्रषयाव्र
चोनं हनंगलिछिलोकपनिभूमिसगोल २ तुलाव्रलोहफातसमोलहातकाव्रषोयाव्रचोनं ग
लिछिबनेगलसरथरहातकेमजियकलपनाव्रथसलपायाव्रषोयाव्रचोनं हनंगलिछिजाचक
पनिस्पनलाहातहाजोजलपाव्र अने गप्रकारनं विनतियानाव्रचोनं थोवेलसविश्वंतराज

श्रीश्री

२७

कुमारनं. थोजाचकपनिसेनं नानारंगनं विलापयाकगखनाव थोते विलापसहयायमफयाव
लिखयाव रथदितकाव आज्ञादयकलं हेजाचपनिछपनिसेनं छायाजिवलिसेव पाथनिछ
पिसकलें वयम्यालथनिछपनिसकलें जिवलिसें वयमते थनछपनिलिहाइ धकं आज्ञादयक
लं थोते जाचकपनिस्पनं इनाव पुनवार जाचकपनिसया भास्वडे नाव विश्वं नगराजकुमा
रनं थवरथसदयाव चोन गधनदर्वे सकतां जाचकपनिहृदान वियाव वेला वियाव छोतं
थनं लिअथिल विश्वतराजकुमार यागुनज्ञानलुमनकाव जाचकपनिसकलें महाविलाप
यानाव लिहावनं थनं लिविंरूपनामनगरस विज्याकलुसिविराजानं थव पुत्र विश्वंतर
राजकुमारनं थवराज्येस भोगतो लताव विज्याकगसमाचारसीयाव थोते सोकसंतापनं दाह

तर
२७

५३

जुयावचोनंदिनं नाम कयावहा शकारनं हलावहा हापत्रविश्वंतरा ज कुमारधकं नाम कयावहनानं
तपसिधर्मनं जितेयानावलिहावयफयमालधकं आ श्रीवाउवियाव थोतेनिमिर्तिनं निलस्त्रीपु
षस्पनं हापायाथेंदानपुन्ययानावचोनं थनंलिविश्वतराजकुमारनं महार्घमाननं थवस्त्री
मदितिगानियातनानाप्रकारयाधर्मयाकथाकनावरथन्यातकावविज्यातं थनंलिमदितिग
नियात. थववनागलयाविस्तारषसकतां कनख ग्रामनगरदेसेदेसांतरयापरिमानषकनावदेसेदे
सयाप्रजालोकपनिस्तधर्मउपदेसषकनावमदितिगानियातदेसेदेशयानामकनावमाचाछिर
रथसआनन्दनंविज्यातं थनंलिरेसेदेसांतरनगरपलावछक्रयादिनसअकासमात्रनं इन्द्रल
जालनंछोयावहवपनिपेसुवांसनतवसवदनं हलाववांवांवावयावचोनं थोतेवायरापनिखना

श्री २८

मन्दिरागनिनंथस्वामीयातकनं हेमाहराजाछलपोलस्पनंस्वस्वविज्याङ्गनेहुंमोहावेगनं
घांश्चलपनिस्पनंरिहिस्केशनकायधकंवललाछलपोलपानामकयावतवसपुदनंहालाव
वल हेस्वामीमहाराजाहिहिस्तजकस्वयावलधकंमन्दिरागनिनंविनातिपातं थोतेमन्दिरा
गनियाभाषोडेनावविश्वंतराजकुमारनंरथदितकावमन्दिरागनियाप्वालस्वयावआजा
हयकलं हेमंन्दिरागनिथोवाहनपनिस्पनंछुश्चायतवलगुश्चायतवलअवस्पनंथोवा
सनतपयथका हेगनिथनिहिमिसराजेसमदयावेवेगनंघांश्चलआवहिहिस्पनंथवराज्य
तोलातावक्यधुन हेमंन्दिरागनिथोपनिअवसेनंदानकायनिमितिर्नंथनथेनकलवलहे
मन्दिरागनिआवथुगथाससभतिविरंभयायधकंमनसभालपावविज्यातं थोवेलास

तर
२८

५५

थोतेवांसुनजुपनिघेसुथेनकलवयावगोसुविश्वतराजकुमारयाखालखयावपरिश्रमचित्र
 यानावतवसदहनरासूकालतयावभूमिसभोकपुयावचोनं थोवेलसगोसुविश्वतर
 राजकुमारनंथोपेसुवांसुगापनिसयाखालखयावआजादयकलं हेवांसुगापनिछलपोलप
 निगनविज्जायतेनाछायेपरिश्रमजुलछपनिगनविज्जायतेनाधकंविश्वंतराजकुमारनंआजा
 दयकलं थोवेलसथोतेविश्वंतराजकुमारयाआजाडनावथोवांसुनपनिस्पनंअंतिकरुनाव
 चनतयावतवसदहनंरासूकालतयावभूमिसभोकमुनावमिखासखोचितयावलाहातहाजोलपाव
 विनतिपातं हेदेवविश्वंतराजकुमारछलपोलयादयानंधर्मयाप्रभावगाथोसंसारव्याप्रमान
 जुयावचोनंथनिछलपोलथिंसदाताधारिथोसंसारसमदधनेछलपोलयाचितहेविश्वंतरा
 जकुमारथनिजिमिमिसनंछलपोलयादर्शनयायधकंवयाताकारंदतछलपोलयाधर्मयायधुन

श्रीवि
२५

कावसनसालासकल्पंतोलतावदेशदेशांतरविज्यातधयागसमचारनेनावजिपनिहातासनं
याद्युयायथनिजिपनिसयामहाभाग्याफलनंछलपोलयादसेनलायदतधनेजिभाग्यधकं
थोवास्त्रनपनिसेनंविस्वंतरराजकुमारयाकविनतियातं थोतेवास्त्ररापनिसयाभाषाडेनाववि
श्वंतरराजकुमारनंअतेतकरुनातयावविश्वंतरराजकुमारनंआज्ञादयेकलं हेवांसरापनि
थनिछलपोलसेनंजिगकारनंअदिकंमहाइस्वसियावविज्यातंछुयायथनिवालसावंकपर्वतसप
श्रिमपर्वतयातवनेधकंरयाभोवांसनपनिआवथनीछलपोलपनिसेनंछुआज्ञाजयाविज्यानोहे
वांसनजुपनिधकंराजानंआग्पादयकलंथोतेराजायाआज्ञाडेनाववांसनजुपनिसेनंविनतियातं
हेविश्वंतरराजकुमारथनिछुवायधनद्रव्यसंपतियामायानंजिपनिलयामधु हेमहाराजाद्युधा
यजिमेदेशवालसाअदिकंतापानावचोनथवदेससलिहावनेगलिजिमीसामर्थमजुलभोविश्व

तर
२५

तराजकुमारथनिजिपनिसया मनसभाल पावव्यागसकातोवेथजुलेहेमाहराजथनिछलपोल
केछुविनतियायधायजाअजोग्गछलपोलसेनंलोकजनसकयातंगग२धालउगवसुनकगुरंतुवि
यावविज्याकधावगसमाचारडेनावथव२मनेवांछाइशायास्यादवथसपतिफोनधकंमनसभा
लपावव्याभोविश्वंतराजाछुयायथनिजिमिसमहाभागेनंजकथनिछलपोलयादंसंनलाय
हतआवथनिजिमितरशायायकारनथनिछलपोलसेनंदयाप्रसंनजुस्पविज्यायमालभोदाता
धारिधर्मात्माविश्वंतराजकुमारआवथनिजिमिसेनंछुविनतियायथनिजिपनिछुआमछल
पोलसेनंरथसजोजलपावतयासलपेसुजिमितदानविसेविज्यादुनेधकंविनतियातंथोतेवां
सनपनिसयाभाषाडेनावविश्वतराजकुमारनंमदितिरानियातआज्ञादयकलंभोमदिति

श्रीवी
३०

रानीथनिपायमालकन्थगथेथोवांलरापनिसेनंधालसाजिशरथसजोजलपावहयापींसल
फोनथोलसलदावियानंधालसादानषदितजुलधकंसनभालपावथवग्रीपुरुषयासाइति
यानावहेमदितिरानिजथोवांलनपनिष्टथोसलदानमवियानंजियिबमषुतधकंसनसभाल
पावविश्वंतरराजकुमारनंहासनंमाचाछिरथनंकाहावयावथोतेवांलरापनिष्टआज्ञादये
कलंभोवांलराजुपनिआवथनिछलपोलयातअदिकंपरीश्रमजुलछुयायथनिजिकेदेवर
थसंम्पतिधालसामेवतामदतथनिजिकेडलसलपेसदानकासेविज्याइधकंसर्षमानसास्य
आज्ञादयकुस्पेपेसवांलनसलतावदानविलं थोवेलसवांलनपनिसेनदानकाय
धनकावविश्वंतरराजकुमारयातआश्रीर्वादवियावपेसवांलनजुपनिसेनपेससलगयावमहवे

तर
३०

गनंथवरदेससलिरावनं थनंलिग्वलविश्वतरराजकुमारनंथवरगर्थवर्थजुयाववनरवनावथ
वस्त्रीमदितिरानियारवालखयावआज्ञादयेकलंहेमदितिरानिआवथनिआवगिरिसरथवालसा
वर्थजुलविनांसलमदेयेकंधालसारथमन्याकआवगिरिसेनंथोवालषपनिथमनंस्तिच्छल
लुकांछिनाववननेनयोधकंधयाव.थिथीनिसस्त्रीपुरुषसाङ्गितियानावचोनवेलसविश्वतरराजकु
मारयाधर्मनंअकसमातरनंलाहितमृगवनजनुपिपेसुवयावविश्वतरराजकुमारयारथस्वचाकउलावेपेसु
गनंरथकुडयावस्नेंथोवेलस.मंदितिरानी.थवरथेथमनंअतभूतचायाव.थवरस्वामियाकेविनतियातंभो
स्वामीमहाराजागथेखवछलपोलसेनंधालसागिरिरथसजोजलपावतयापिंसलपेलुंदानयापधन
थोवेलसगिरिरथसस्यातकेमजियावचोन.हेस्वामिआवअभूतरूपवनजनुपेसुसेनं.गिरिसयार

श्रीवि
३१

थकोवयावहल हेमामिमहाराजाथोतेयाकारनगथेखववधकंधास्पलिविभ्वंतरराजकुमारनंआजाद
यकलं हेमन्दितिरानिथोअर्भतजुवगकारनजिनंकनेमेवताकारनमपुशिशिस्पनंथवआत्मा
चित्रसुध्रयानावदानपुनेयानावहेमन्दितिरानिखववधकंगंधास्पलिविभ्वन्तेमेवयाकरुनातया
वदानपुनेयानायाप्रभावनंछोयावहलहेमन्दितिरानिथोतेयाकारनसदाकारंस्वचित्रनं
दानपायमालहेमन्दितिरानिधकंनानाप्रकारयाधर्मव्याप्यानकनावराथसविज्यानाप्रस्थानपा
तं थनंलिछन्दुयादिननसवंकपर्वतयासमिपसथेनव्यलसडमर्तिइंइयाछलजालनंछो
यावहवपिंपेसुधांलगागोसविभ्वंतरराजकुमारविज्याकगलंविस्पमहाव्यानंवांश्चपावविभ्व
तरराजकुमारपाझेवनेथेनकलवयावपरिश्रमचित्रयानावभूमिसंभोकसुतं थोवलमः

तर
३१

परिश्रमनं रामकालतया विश्वं तराजकुमारयात्त आश्रीवाडतलं ॥ हिविश्वं तराजकुमार छ
लपोलपा देशसजिपनिवनानं छलपोलपालसादानपुन्ययापधनकात्रदेसांतरपिषावि
ज्यांकगसमाचारदेनात्रजिपनिपेसंवांश्वया भो विश्वं तराजकुमार थनिछलपोलस्यनंजि
पनिरत्न आश्रीपुर्णाया नात्र विज्यायमालधकं पेसंवां सगानं विनति पातं थनं लि ॥ थोते वात्सगा
पनिमया भाषाने नात्र गोसु विश्वं तराजकुमारनं आजादपकलं ॥ ॥ भो वां सुगात्र छ
लपोलसेनं छ ईशाया नात्र विज्याना आजादपकस्य विज्या रुने धकं विश्वं तराजकुमा
रनं आजादपकलं ॥ थोते आज्ञाने नात्र थोते वां सुगापतिसेनं विनति पातं ॥ हे राजकुमा
र छलपोलपाकृपानं अनेग धन संपत्ति यामाया जिपति रत्न म्वाल ॥ आवच्छालसा

श्रीवी
३२

आमच्छलपोलपाकपा नंविज्यानाएरथसहितनंजिपनिस्तदानविरपविज्याहुधकंवांमरा
पनिसेनंविनतिपातं थोतेबांमरापनिसयाभारवाडेनात्रविश्वंतराजकुमारनंतत्कारनं
थवपरिवारसकल्परथनंकाहावयात्र थोतेबांमरापनिस्वइशानरथदानविलं थनंलि
बांमरापनिरपनंविश्वंतराजकुमारचास्तआशीवाइविगावदानकालं थोवेत्तसखत्त
विश्वंतराजकुमारनं बांमरापनिसयाआशीवाडेनेनात्रथवमनसअतिरसजायावथवस्त्रि
मंडिनीगानियाखालखयात्रआज्ञादयेकली भोमंडिनीगानिआत्रथनिहिहिंसमनोरथप
राजिलआत्रथनिहिहिंसपत्रपुत्रीस्मृतिंश्लकुंछियधकंधपात्रमडिनीगानिनंकृष्णाजिनि
ल्याचलकुंछितकात्रथमनंजालिंकुमारलकुंछिनात्रथिधिंसित्पहनंआदरवचनतपावनिम

तर
३२

श्रीपुरुष-आनन्दनं वंकपर्वतस्त्वयं साहसर्षमाननं विज्यातं ॥ ॥ थोवेलस थोवेलस
 गापतिसगामनसहर्षमानपानावप्यसंविश्वंतराजकुमारपागुरथसथाहावनावथो
 रथसजोजलपावतपापिलोहितमृगपतिसेनं थोचागडलपापिठुखालगापतिस्तमह
 वेगनं गनं ॥ थोवेलस रथभोकपुष्पावप्यसुमृगरथतोलतावक्षनमात्रनपनेमदपकंवृतं
 ॥ थोवेलस खालगापतिसपाचित्रविजोगजपावधालं ॥ भोभोपासापतिरिहिरिसेनं मृन्वा ॥
 लेंडवविपागजलधकं थिथिमनसभालपाव थोपेखालगापनीविलापयानावचो
 नं ॥ ॥ थनं लिविश्वंतराजकुमारनं जलसां आनन्दनं विज्याकवेलस कथथं वंकप
 र्वासासीपसथेनकाव कथथं पर्वतस्त्वेनेदपाव विश्वंतराजकुमारनं थवकलातमं

श्रीवि
३३

श्रीगणिपातः धालं भोमं दीगनी आवच्छनी हतास चायमते धकं हि सिसवासपापगुवं
कपर्वतधपागुवनेदत हतास चायमते धकं केनावच्छिन्नवोधविपाक अनेगधर्मकथाक
नाव आनन्दनं विज्यातं धनं लिविधं तराजकुमारनं मं दीगानि सहीतनं मा चाछि
पां अतेन हर्षमानपानाव चंकपर्वतपासमिपसथेन कलविज्यातं थोपर्वतपाप्रमानग
थे धालसा सुधभूमिज्याव चोनथासनिर्मल लंगवदपाव चोन अतेन स्वभापमाननं पूष
लिस तागगापिं प्रमागानं पलेखान चवलखान उफेलखान थास स होपाव चोन थ
गपर्वतपावा फलस जातं जातपाखान होपाव चोन हनं अनेग प्रकारपाखान सभमलनं
खानपासकपाव सुख आनन्दनं लिताव चोन थथिनथान स अनेग प्रकारपापं छिग

तर
३३

नपिंदयावचोन छुछु धालसा कोकिल चक्रवाक मयूर चपुं चपुं भतु लसपा थोतेपुं छिग
गापिंदयावचोन ॥ हनेवन जंतु पिंद कसपां चित्र हर्षमान तवधन परमेश्वर विज्या तधकं स्व
पावचोन ॥ थोतेवसकतां मंटीरा निघात रान सिता फल रंगल पंछि वन जंतु ॥ थोतेद ॥
कसपां नाम कनाव सुख आनन्द नं विज्यातं ॥ थोवेलस विश्वं ताराज कुमार नं आजाद पकल
॥ ॥ भो मंटीरा नी थोवंक पर्वत सवासपा कपि वन जंतु सकलें चित्र सांत जुपावचोन ग
कारा गथे धालसा ॥ थोपर्वत ससदा कालं सत्व संसार उद्धार पा कपि मृनीश्वर पिं वासपा ॥
नावचोन पाप्र भावनं समस्त धर्म मथे जुपाव थोतेवन जंतु द कसपां थिथिं चित्र दोह पाप
गुनि त्रसम जुपाव थिथिं करुणा चित्र जुपाव थर्थ पिं वन जंतु असंघट पावचोन ॥ हे मंटी

श्रीवि
३४

तिरानिधकं विश्वंतराजकुमारं शृगवंक पर्वतमा विस्तारं सकता कनात्रम्वलमंडातिरानिया
रुचित्रवोधविद्यात्रमाचाष्टिकं पर्वतमथगथ्य हहा विज्यातं थोवेलस विश्वंतरा विश्वकर्मा
हतासनं विज्याना वत वधन प्रमेश्वर विज्यात धकं भाल पात्र विश्वंतरा राजकुमार विज्यायुग थासस
अतेत श्वभापमाननं वानलाक पुर्णालादयका वतलं थनं लीस्वर्गलोक पादेव लोकपनि
काहात्र पात्र विश्वंतरा राजकुमार विज्यायुग थासस अतेत श्वभापमाननं लछिनका वतलं
थोवेलस थथीग थानस मनस हर्षमाननं विज्या कवेलस वनगल पाज वषट् हो पात्र चोन पु
स्वानमानं विश्वंतरा राजकुमार पालाहिती नं थिपके धकं स्वानमास कल्लेक कछु नाव चोनं
हनं गलिछिस्पनं विश्वंतरा राजकुमार विज्या कग स्वपात्र चोनं हनं थोवन पावन जीतु पितृया

तर
३४

वलयाजवत्तुचोनावदकोरपनन्मस्कारपातं ॥ हाहातवधनेदेवसमानेन देवराजकुमारीविज्या
 कगुथनिधिरुष्टाहपलापदतधर्कधपाग्वलविश्वंतराजकुमारीविज्याकगुलयाजवत्तुचोनाव
 सकलसेनहर्षमानपातं ॥ थोवलसकथथेवनांत्तसहर्षमाननंदहृविज्याकवलसग्वल ॥
 विश्वंतराजकुमारीविज्याकगुप्रमानसकातांस्वपावत्रापत्रीसंभूवनयादेवलोकपनिस्पनंस्वपावचोनं
 ॥ थथेगुयलसविश्वंतराजकुमारनंथस्त्रीमयिजिगनिपासलयाजवत्तुचोनवनजनुदकस
 यानामकनाव ॥ हनंरुगलपंछिगनयानामकनाव ॥ हनंजातंजातपास्वानसिसाफल ॥ थोतसक ॥
 तांनानामकनाव ॥ हनंहापाश्यातथागतजुपावविज्याकपनिसेनपराक्रमिपानावविज्याकगुवसक
 तांकनाव ॥ हनंतथागतपनिस्पनंतपसिर्वायानावविज्याकगुधर्मसिद्धयानावविज्याकगुथासके

श्रीवि
२५

नावमं दीरातिपातकेनावचिन्नहर्षमानपापं थवदे शयापरीमानमुषभोगलोलमनकावक
थथं पूर्णाशास्त्रासथेन कलविज्यातं थोवेत्तसविधंतराजकुमारनंमडीतिरातीसहितनं
पुत्रजातीकुमारपुत्रकृष्णंजिनि थोतेपस्मानासासेनं थगुपूर्णासास्त्रासस्वचाकडलावडाहा
विज्यातं थनंलिविभंतंराजकुमारनं आश्रमसविज्यात्ताव थवस्थीमडितिरानिपास्तआपा
दपकुरपविज्यातं हेमडितिरानि छनने छनेगथेधाधर्मनं पूर्णायापधकंमनसभालपाव्रीहि
हिजुलसांजोगआश्रमसचोनेधुन आवथनीजितं तपसिवर्तयानावदानपारमिताधर्मनं पूर्णाया
पधकंमनसभालपाव्रीहिसथनवपा आवथनीजिनं थगुथासजिनी जोगधर्मपापतेल आव
छनं थोवाल पनिस्त्रजिनं प्रतिपाजयानावपथमितकावतपमाल छानधात्तसा थपावतात्रर

तर
२५

६९

सदयावचो न अरोगफलमूलदि-श्रद्धादिनंदपावचो न गवस्तकमाजावहर्षेयो वानपपनि
छुनकावप्रतिपालपानावतयमाल ॥ हेमन्दिनिगानिथोवतां तशदपावचो न गुजातं जातपा
स्वानथोवालपनि छुनकावन्हापापथेयथेशितकावतयमाल हेमन्दिनीगानिहूनंथोवतां
तशदपावचो न गुजातं जातपास्वानमालवनेघललस अनेगवनजत्रपनिलिख्यश्चनयार
वपत्र ॥ थोतेवनजरूपनिललसार्नछुनचितजायमते ॥ हनंथोवनाकरस अरोगमराशेसीपिथो
शपिंश्रुपादिवलमानंछुनधच्छाकायमते धर्केविश्वंतराजकमारनमन्दिनिगानिपाथालस्वपा
आजादयेकलं ॥ ॥ थोवलसगवसमन्दिनिगानिनंथवस्वामिविश्वतराजकुमारया आजाडेना
वचागासंभोरुपयावलाहातहजोलपावविनतिपार्त ॥ हेत्वामोछलपोलयआजाथे

श्रीवि
३६

धनिजिनं पापथुका थोवालपपनितपा निमिर्तिन छलपोलपनि छुधन्दाकास्पविज्यापमते
हेत्वा मी छलपोलपा आजाथे थोवालपपनितविचालसंचालपास्प प्रतिपालपा नाकाय छ
लपोल छुधन्दाकास्पविज्यापमते छलपोलजोगध्यानसविज्या छुधक मडिनी एनिनिं थवस्थामिया
खाजस्वपावविनतिपातं थोवलसथोते मडिनि एनिया भाखाडे नाव विश्वं नराज कुमारपा
मनशर्षमानपा नाव श्रीसमेक संवुद्धपा सुमर्तापा नाव संसारसत्त्व प्राणिशाखायकारनर
दानपा मितापुर्णपाय गुह्यज्ञानसंसारसकरुनात पाकवत्स विश्वं नराज कुमारनं जोगपास्प
विज्यां थोवलस आकाशभूवनपादेव लोकसमस्तविज्या नावनामा प्रकारनं दुईरुपायथा
नाव शुभमंगलपास्पै खानवागतकाव अगोरा प्रकारनं तोत्रपा नाव समस्तदेवलोकस्पनं

तर
३६

विश्वं तराजकुमारकास्तमानेयास्पनमसकारयानावविष्पाती ॥ थोवेलशमंडिनिरानिनं
 थोवंकयवर्तसचर्तमानसकतांषनावचितसंतोषयानावनिष्पाचारवनांतरसवनावना ॥
 नाप्रकारसास्वानथोयावथवस्वामीयास्तनित्यकर्मपारविधिपूर्वकमालवतया ॥
 यानावविषधूनकाववनांतरसवनावनानाप्रकारयाफलमुलादिमालाहस्यवालषपनि ॥
 धूनकाकशुभभोगनप्रतिपालयानावतलं ॥ थनंलिथगवनांतरसदयावचोनं ॥ अनेग
 जातंजातयाशुगन्धस्वानहोयावनानारंगयास्वानमालागलमालासिलमालास्वानहना
 वविस्वालषपनिशुभोभायमाननंस्वानचुतकावकोखायकावशुखआनंदनंप्रतिपालया
 नातलं ॥ ॥ थोवेलसथोवनान्तरसशुभमंगलजुयाववनेथनंलिहगलयाशुगनपनिसे

श्रीवि
३)

नं थवर स्वर प्रकाशयानावहर्षमाननं हलावचाक २ उलावज्जलं हनं गुलिछिं पंक्ति
आकाससथाह्वनावसिमासंज्जनावषतक्रतुपाविसेपनं थवर स्वर प्रकाशयानाव
चोतं हनं आकाशमात्रनं वागुदेवतापितृयावसितलस्थानसफसनं कणकाव
सिमाअतिपुसीज्जयासिमाप्याघनरुलं थोते आकासनं भुक्तकयमिचा थोपतिसेनं
अनेगप्रकारयाप्रसंसायातं थोवेलास अनेगप्रकारयाज्ञानगुणागारव चपुंचपुनं
लातं थुगप्रकारगावंकपवतपापंछिसकलं भ्रमलपावज्जलं थनं लिछ
क्रपादिनसग्वलुमंशीनिगानिनं नित्याचारं जालिंकुमार कृष्णाजिनी पुत्रपुततिलु
सयातं न्हे भलसासिपासलकिसि श्रयादिं विद्यावबुधेयानाव गोखुमंशीनीगानीथुग

तार
३)

पूर्णमासानं पिह विज्ञानावुथो वनांतरस इह वनावुसोक वेलास नाना प्रकार यासिमा
 फलमासावुसुपावुजुलं ॥ थथींगु वेलास गोखु देवराज इन्द्र पादुल जालनं विश्वंतराज
 कुमारनंतपसि वर्तया कगुसमाचारसिपावु देवलोकपतिवृ इन्द्रनं आज्ञादय कलं ॥ हे
 देवलोकपती थनीजिन जुलसां गोखुसि वीराजाया काय विश्वंतराज कुमारनंतवंकप
 र्वतस तपसी पा नावुचोन ॥ हे देवलोकपती थनीजि इन्द्रासन मुधान्त कं पमान जुल ॥
 आवुथ निजिनं थोखु पात चित्रपाप्रभावनं स्वपजा वंकपर्वतस वनावुचित्रपाप्रभा
 वरुपावुवपधकं आज्ञादय कलं ॥ ॥ थो वेलास देवराज इन्द्रनं जुलसां तत्कारनं वंक
 पर्वतस विज्ञानावुथ वरुप तोलतावु हृद्रा रूप वांखुगा जुपावु कालवसुनं तिपावु ॥

श्रीवि
३८

अतेनपरिश्रमजुवथंनेनकावगोलुविश्वंतरराजकुमारनंतपसिवर्तपाकगुथासथेन
कलत्रनावथवसुसकचिद्यालजुपकावथामरपतिहिवपकावतुतामनंचूपावसुतुनं
लालवपकावसुमुकालतपावअतेनमाहपीश्रमचित्रपानावविश्वंतरराजकुमारपा
तपपापाकगुथासथेनकलत्रनावचोनं थोवेससविश्वंतरराजकुमारपाथोलु
हृद्रारुपखालुगाछलुघनाकअतिकरुणाचापावथवमिखासंघोवितपावथवचित्रनं
भालपावधालंहेदेवथोसंसारसवारंवारथुगलिप्रकारनंडःखकसुनपावजन्मजरा
व्याधिमृत्युपावसदाकालंडःखनंपिडाजुपकावचोनेमालआवथथिनलुविधाका
लखालुगाछलुछुकारननंथनवलखेचपनापंकरुणाचापापुष्पालथथिनलु

तर
३८

७५

बालराज्यनंगुलितङ्खसिपाववल्थनिजिनंथोपाकेविस्तारनंनेनेधकंभालपावगो
 लुकहणावन्नविश्वंतराजकुमारनंथोबालराजातअतेनमधुरवचनतपावबालराज्य
 पाधालचपावविश्वंतराजकुमारनंआज्ञादपकलं॥ ॥भोद्वबालराथनिकुल
 पोलगनंविज्यानाथथींनतिरंजनङ्गवनांतरसनानाप्रकारपावनजंतुअनेगराक्षसथ
 थिंरपितिगुभपदपावचोनहनंथगुवनांतरसचव्रह्मपादीचूर्णापावावथासपतिंघा
 लजुपकावशसुकालजुक्तपावछापथनथेनकलविज्याना॥ हेबालराज्यथोपाकाररा
 जितकनेमालधकंविश्वंतराजकुमारनंआज्ञादपकलं॥ ॥थोतेविश्वंतराजकुमार
 पाआज्ञानेनावभेसधारीबालराजनंअतेनकरुणाचित्रगुवचनतपावमिषानंघोविहाय

श्रीवि
२५

कावलाहानराजोजलपात्रविश्वंतराजकुमारपाश्चात्त्यपात्रविनिर्दिष्टांत भोदाताधरिराज
नयीमहाजानिविश्वंतराजकुमारथनीछलपोलपाकेछुविनिर्दिष्टापात्रिणुगलसचोनपु
विस्तारसकतांछलपोलपाचित्रनंसियावविष्णुकथकाथनिजिनछुविनिर्दिष्टापात्र भोमाहाजा
छलपोलपात्रसकतिदानयाप्रभावनंसंसारमयाप्रमानजुपात्रचोन हेस्वामिमहानाथथ
थोगसदृडेनात्रजिपनिस्त्रीपुरुषनिसमयासाहुतिपानावधालं भोवास्निजुहिरिसद्वर
थसंसकतांस्वर्धजुलो थोतेपाकारनंपुत्रसंतानधयास्त्रहिरिसमाल आवहिरिसमाल आव
हिरिआत्मापुर्णापानावविष्णुस्त्रमेवर्गसदृधकंजिमिनिस्त्रीपुरुषयासाहुतिपानाव हर्षमान
पानावस्त्रिपाकेलेलाकपात्रछलपोलपानामजुकोकनात्र हिरुहिरिसमालावछलपोलपाके

तर
२५

५५

आश्राभलोसातपावचानैर्निर्गच्छलपोलपानामजुकपावचानैर्निर्गच्छलपोलपाउनायानाव
 थनिवमनंतिनिथेनकलवया ॥ भोदाताधारिद्युपायथनिजिगथिनलधालसागुनदिपपाराजकुमा
 रसरननंदपकावतपागक्षपाउनेचोनावदादिधापकावचानलथंथनिजिजुपावचोना ॥ भोदाताधा
 राजकुमारद्युपायधनसंपतिधालसाअसंघेदपावचोनपुत्रसन्नानधालसाजिमहआवथनिजिपनि
 धालसावृद्धाकालजुलद्युपाय ॥ थोतेपाकारनंथनिछलपोलपाकेआश्रातपावछलविनतिपा
 यधकंजिवपा ॥ थनिछलपोलसपनंजिगआश्रापुर्णपानावविपमालधकंस्वप्नभेसधस्त्रिंस्वन
 नंविनतिपातं ॥ ॥ थोस्त्रांस्त्राजपाविनतिडेनापविभंताराजकुमारनंआज्ञादयेकलं ॥ भोस्त्रांस्त्र
 थनिछलपोलपाकाकेनावजिअतिसंतोषजुपधुनछलपोलपाद्युआश्राजिनंपुर्णपानावजिनं

श्रीवी
४०

विष्णुलच्छलपोलकुआदपकेतेनाधकंविश्वंतराजकुमारनंआज्ञादपेकलं थोतेआज्ञाडेनाव
भेसधारिखांसननंविनतिपातं भोरजअपिछलपोलमेनंजिणुआभ्रापुरायापुखनेधुनआवथ
निजिनंभेवताधुविनतिपायधकंवयामपुछानधालसाअमछलपोलपाअतिमतेनानंतयास
पुत्रजालिकुमारपुत्रीकृष्णंजिनिथोवालपनिस्संजितदानविस्पविज्ञायसाल भोरजअपिभ्रा
छानधालसाथोलपपनिनिस्संजितपनाव जिनंधर्मपुत्रपुत्रीभालपावश्रवआनंदनंप्रतिपाल
यानावतपथका भेविश्वंतराजकुमारथतिपाकारनंजिनंछलपोलपाकेविनतिपाताधकं
खांसननंविनतिपातं थोतेखांसरायाभाखाडेनावविश्वंतराजकुमारनंखांसरायाधालसा
पावआपादपकलं भेखांसराआवथनिजिनंधालसाछलपोलपातविषधकंप्रतिज्ञायपधन

तर
४०

आवृथनि थोवाल पनिसपामामवाल शावनाद्वारस स्वानसिसाफलमालवनेधकं वनावचोनति
 निथोमंदिनिथेनकावृथसेनंजोनावृथपुगुस्वानसिसाफलनानारंगयास्वानसिसाफलनकावृ
 छलपोलपामिसाफलभोजनपानावृथिज्याहुथोवलसजिनंथोमंदिनीरानियातवृथेयानावृछ
 लपोलपामदानविप॥थनीछलपोलहतासचायमते॥भोवांस्वराजुछानवालसाथोवालपप
 निसपामामवृथेनसथोवालपपनिसवसेलिथथीस्मिसाजांतिनमहविलापयाथोवलस
 थोमसपारतजिनगथेवृथपयायभोवांस्वराजु॥थोवलसथोस्मसपनंअगोकप्रकारनंविलापया
 पृथजिवाकारनंजिनंछलपोलयातभतिनिलसेविज्याहुनेधकंजिनविनतिपानाधकंविश्वंतरराज
 कुमारनंवांस्वराजुयातआज्ञादत्त॥थोतेविश्वंतरराजकुमारपावचनेडेमावृभेसधारिवांस्वरानं
 धानंभोराजमपिछलपोलसमरजज्ञानगगनंसंपुर्णजुम्यविज्याकस्वथनिछलपोलगथेसर्वज

श्रीदी

४९

पा भोविश्वंतराजार्थोसंसारसमहात्मागीजुपावविज्याकसुखलपोलरपनंथोतेपुत्रपुत्रीदानविप
एमजुलसाननानंजितयलाविमविज्याहुविंभपापमतेधकंछानधालसाखलपोलरपनंविपधकं
धायधनएवसुकमधीपमाधुधकंभालपावचोनाआवथनीथुण्यारदानधर्मविघ्नजुपयास्तजः
पातजुल भोरजक्रपिछानधालसाथनिछलपोलयास्त्रीजनलिहावपुव्यलस थोवालपपनी
दानविपुमष्ट हेविश्वंतराजकुमार थोसंसारसमामथिवालपयाकेसायामेवपादपुमष्टभो
विश्वंतराजक्रपिथोसस्त्रिजातिनंथकपुत्रपुत्रीधपापींगनजितदानविपु भोरजरिषिथनिछ
लपोलसेनंजितछनपुत्रीदानविपुमष्टसेलिजिनंथलिमछिडधकधसियावमहासासनपा
कुआभ्राभलसातपावपाएवर्थजुलआवथनि थोतेआभ्राभलसासकदंपनिरआभ्राजुरपंलि
थनिजिनं थुणजिवआत्मागनंतपफयिवमपू भोविश्वंतराजकुमारथनिजिनंथुणजिवआ

८९

तर

४९

लामागपापवेतसवंलह्यानंछलपोलपातकेनिमयूला॥ भोविश्वंतराजऋषिछलपोलपापुगु
 दानधर्मपापधकंइष्टपापाकसंथवचित्रलिचिलावधर्मपापंलिदानपारमित्तानंगथेपुर्गापापफ
 इवधकंछलपोलसेनगथेमशीपाभोविश्वंतराजकुमारकिचित्मिसाजात्रापाचोलसरापफ
 पाजिथनचोनेमपूतजिवनेतेलधकेभेसधास्त्रिंसांखणनंआज्ञादयेकलं॥ थोतेभेसधास्त्रिंसांखणा॥
 पाभाखाडेनावविश्वंतराजकुमारनपूनर्वास्त्रिंसांखणनंआज्ञादयेकलं॥ थोतेभेसधास्त्रिंसांखणापाभाखा
 डेनावविश्वंतराजकुमारनपूर्वर्वास्त्रिंसांखणनंआज्ञादये॥ भोडांखणाजुथनीछलपोलछापह्तासचापा
 वविज्यानाछलपोलह्तासचापावविज्यायमतेछानवालशाथोसमडिनिगनिनेजुनसांजिनया
 नागदानधर्मविष्टपापमयुभोडांखणाजुथोसमडिनिगनिपातत्रिनंदानपारमिताधर्मनंश्रगापा
 पधकंधापावथुगधर्ममंसदाकारंहवमानयागावचोनसुषवथकाभोडांखणाजुथोमडिनिगनि

श्रीश्री
४२

पाचिन्नर्यागिषवथुका थोतेपाकारनंथनिजियनिनिस्चोनावछलपोलपास्तथोपत्रपुत्रिदानवि
मज्जिनवयाभोवांस्त्राजुछलपोलहतासचापमतेधकंविश्वन्नराजकुमारनंआज्ञादयेकलं
थोतेविश्वन्नराजकुमारपाभाखाडेनावभेसवांस्त्रागनंआज्ञादयेकलं भोविश्वन्नराजकुमार
थनिछलपोलसेनंहेकपतलछलपोलजुपगथांस्त्राधालसावचनजुकोकटिथेनूस्त्रलजककरतिथे
थथास्त्राजन्मपिधकंजिनंसिपधून भोविश्वन्नराजकुमारआवथनिछनकेआभ्राभतोमातपा
पाछुप्रयोजनमहथनिजिवनेतेलननानंजितयत्ताविपात्रद्वोधकंवांस्त्रागतअतिकोठपिकपाव
उच्चसदृनंआज्ञादयेकलं थोतेलसथोतेवांस्त्राजपाकोठभाखाडेनावविश्वन्नराजकुमा
रनंआज्ञादं हदैवभावथनिथोवांस्त्रापास्तविभयानातपायाज्यामहधकंमनसभालपाव
विश्वन्नराजकुमारनंआज्ञादत भोमित्रवांस्त्रथनिछलपोलपामनसजिनंयुत्रपत्री हा

८३

४३
४२

नविप्रमखधकंछलपोलपामनसअप्रतितलसाथनिजिनंछलपोलपातथोवालषपनिनिसंस्कले
जकपानावतयजिनंभोर्षासुगाजुथोवालषपनिनिसंस्कलेपायधुम्पेलिथोवालषनिसंछलपो
लेयामदुलाह्वांसगाजुथोवालषपनिधालसाभामनंसिसाफलमालेयानिमित्तिनंथुगवनां
त्ररसदपावचोनगअनेगस्वानसिसाफलमालवृजिनिथोतेपाकारनंथोवालषपनिसपाभामदपुकेत
सथवपुत्रपुत्रीपनिसपाधालमवमेजिनानाप्रकारनंविताययापुत्रथोतेपाकारनंखलअज्ञानीनि
र्विर्मडिनिरानिपासवालभतिजककेनावथोवालषपनिनिसंजोनावविज्याहुंधकंविश्वंत्रराज
कुमारनंआज्ञादयेकलं॥थोतेविश्वंत्रराजकुमारयाआज्ञाडेनावभेसधरिषांखनरांआज्ञादय
लंक॥भोविश्वंत्रराजविश्वरआमथेजलसाजितथकाजिनंछलपोलपाआज्ञाथेखलमडि
निरानिलिहविज्यातकवथोवालषयनिनिससयांखालकेनावमडिनिरानिपाचित्रवेरपागव

॥ श्रीवत् ॥

॥ ४३ ॥

जिनं पनेथका भोराजशिष्योतेपाकानिच्छलपोलपाचित्रविस्मयपापमतेधकंस्वभसधारीष्ठां
गानंआज्ञादयकलं॥ थोवलसविभंनराजकुमारनंहुतासनंथवचित्रहर्षमानपास्पंपुत्रजालिक
मारपुत्रीकृष्णाजिनिनिष्ठापांलारुतजोनावभेसाधमिष्ठांलुगाजुपाद्यालस्वपात्रआज्ञादयकलं॥
भोमित्रवांस्वराआवथनिच्छलपोलसेनंदानकास्पविज्याहुंधकंआज्ञादयेकात्रआकाशभुवनसंथ
स्वपात्रश्रीशंमेकसंदुद्रंयानामकपात्रवांस्वराजुपाद्यालस्वपात्रआग्रादतं॥ भोमित्रवांसनथनि
च्छलपोलसमानंमेवसुंमडुगथेधालसाच्छलपोलसेनंडेसेविज्याहुथानेजिनंथोसंसारसमतेनाव
तपापुच्छुधालसाथपुत्रपुत्रीमिजनथवआत्माथोतेस्नावनुकषवथव॥ भोवांस्वराजुथो
तेस्नाप्रकारनंदानमप्यास्पदानपारमितापुर्णापापमजिक्धकंजिनंधपात्रचोना॥ भोवास्वराज
आवथनिजितदानपारमिताधर्मनंपूर्णापातकिस्च्छलपोलस्वपात्रथका॥ भोवास्वराजुथनिजिनं

॥ ४३ ॥

॥ ४३ ॥

श्रुगधर्मपापभावनं थोसंसारसुचक्रवर्तिराजाजुपधकंजिनंजोगधर्मदानपुन्यपानामष्ट॥ हनं देवराजः
 क्षुधापकावस्वर्गभूवनसंआनन्दनंनशुद्धासरासचोनेकासुनानंजोगपानांमष्ट हनं थोसंसारस
 त्वप्रानिसकल्पेमनुष्यश्रुपादियाआत्मासडविनाविविधुमापाधापकावचोनेधकैजिनं थोपुत्रप
 त्रीदानपानाष्ट॥ भोष्ठासनजुष्टानधालसाथनिजिनं थोसंसारसत्वप्रानिसकलेरक्षापानाव
 ननानंदानपारमिताधर्मनैपुर्नपापदयमालधकं श्रुगकामुनां थुकाजिनं थुगधर्मपापयेतेना॥
 भोष्ठासनराजु हनं थोसंसारसगुलिदाताधरिकरुनाक्त्रजुपावदानपुन्यपानावचोनपनिथो
 पनिसकल्पेननानहतासचापकावदानपारमितानं पुर्गापापफयेकेपाकारनं थुकाजिनं॥
 पुत्रपुत्रीदानविपयेतेना॥ भोष्ठासनराजुधकं त्वसदाताधरिविश्वंतंराजकुमारनंआज्ञादयका
 वथवचित्रधिरपास्यजलधारापापकावत्वस्यविश्वंतंराजकुमारनं त्वचित्रनं थवपुत्रजातिं

श्रीवि
४४

कुमारपुत्रीकृष्णांजिनिथोपिनिर्लम्बासराजुपास्तदन्तविलं थोवेलसपुताप्रकांभुषा
वोर्लहेभगवान्थोवजसभाकाशभवनंविज्यानावस्वयावचोनेदेवलोकपिसकरथ थोते
वालषपनिस्वत्थिथिमायाविलापसह्यायेमफपाव हाहाकारसपावनिस्वासस्यभितपाव
आकाससंविज्यानावथोपनिस्पनंविश्वन्नराजकुमारपाचित्रपापुभाषनात्समस्तदेवलौ
कपनिरपनंधालंधन्यश्विभ्वन्नराजकुमारपाचित्रधकंधपावसकलदेवलोकपनिसेनंवि
स्वन्नराजकुमारपाचित्रपास्तनमत्कारपानावचित्रनंसह्यायेमफपावतवसंरुनंरुसकालतपाव
थवशभवनसहिलीहविज्यातं थोवेलसभेसधाखिलगाथोवालषमचातनित्मलाहा
तजोनास्विभ्वन्नराजकुमारपाकेविनतिपातं थोविश्वन्नराजकुमारधन्यश्वलपोलया
चित्रधकंधगुदानयाप्रभावनंरुलपोलया मनोरथपराजुयमालधकंध आश्रीवाडविद्या

८७

नर
४४

वविश्वंतराजकुमारपाकेविनतिपातं॥ हेराजआवकुलपोलयादयानंजिमनोरपुर्ण
 जुलआवकुलपोलयाअतेनमतेनावतपापिंजालिकुमारकुहनाजिनीपुत्रपुलजिन
 दानकापधन॥ आवधनीजितयलाविश्वविज्यारुनेधकंआलराजुनंविश्वंतराजकुमा
 रपाकेविनतिपातं॥ ॥ थोतेआलराजुपाभाषानेनावविश्वंतराजकुमारनंआजादय
 कलं॥ ॥ हेआलराजुथनीजिनंस्वचिन्ननंथवपुत्रपुलनिलकुलपोलयातदानविश्वधन
 आवधनीकुलपोलयापहतासचायावविज्याना॥ हेआलराजुथोवालरवपतिसयाधालसा
 मामसिसाफलपातवनतिनीथोलिथेनीनथकाविलंभजपीमषत॥ थोमन्दीनीरानी
 थेनेवआलभतीकेनावथोवालरवपनीस्तधकंजोनावववगुसिसाफलनकावकुलपो
 लसेनंभोजनपानावथोवालरवपनिनिलंलाहातजोनावववगुरुनंविज्यारुनेधकं

॥ श्री ॥

॥ ४५ ॥

विश्वंतराजकुमारनंआज्ञादयकलं ॥ थोतेविश्वंतराजकुमारपाआज्ञानेनोवभेसधारी
बालरानंआज्ञादयकलं ॥ भोराजऋषीथनीजिनंछलपोलजाअनेगवुद्धिवृत्तगुणाज्ञान
सकतांइधकंभालपावचोन्नानंछलपोलजांमहानिर्वुद्धिमुर्वअजानीघनींछलपोल
जा भोराजऋषिगथेबालसाअर्थीजालकिंचितमिसाजातिधपापिमहाचाराजलछल
पोलसेनंगथेमसिया ॥ भोराजऋषीथोलमिसाजातिलिहावपुवेलसअनेगप्रकारनंहा
लावनाप्रकारनंविलापयापु ॥ भोराजऋषीथोवेलसछलपोलसेनंगथेचित्रबोधवि
षयपु ॥ हेराजऋषीथवचित्रथीरजसंलिजन्मजन्मांतरपतिंयानागधर्मसिद्धपु ॥ आ
वथनिछलपोलस्पनंस्वचित्रनंदानविषयनकलजिनंछलपोलपाहस्तनंदानकापध
नआवथनिदानविषयवस्तुकसजुगलस्यानांमजिल ॥ भोराजऋषीआवथोवालरव

॥ १११ ॥

॥ ४५ ॥

पतिनिलंछलपोलपामपुतजिगुजल हेराजकृषीथनीछलपोलपादपानंथोवालरव
 पतिनिलंजिपुसिजल आवथनीजिलमचायाजिपुसिमपुलाजिनंयथेपापधकंधाया
 व्रभेसधारीखालराजुनंअतेंतक्रोठपिकयावछुडवचनतपावआजादपकलं थोवे
 लसगोलविश्वंतराजकुमारनं थोतेखालराजपाछुडवचननेनावथोलपातउत्राछुंछुं
 मविपथंविचित्रशांतपानावसुमुकंजोगपानावविज्यातं थोवेसभेसधारीखाल
 राजुनंथोवालरवपनीसपाछालस्वपावधालं भोवालरवपनीआवथनीछुमिववानंछु
 पतिनिलंजितदानविपधनकल आवथनीरिहिरिखलंजिगुक्षसंवनेत्राधकंधायाव
 वालरवपनीनिलसपागुलाहातजोनावसातुसालं थोवेसवालरवपनीनिलसे
 नंथवववाविश्वंतराजकुमारपा लसवलकपावखालराजपाछालस्वपावथिथिचि

श्रीवि
४६

नग्नानाव ववागमुदेसभोकमुनाव अतेन विलापनं पोपावचोनं थोवेलासभेसधा
खालुगाजुनं थोतेवालरवपनिषनाव अतेन अहंकारपिकयाव विशंत राजकुमारयाज
वरवचोनपनीवालरपनिससपांसपूजोनावसातुसास्यं अहंकारनं तवसरुपानावधालं
ओमूर्खवालरवपनि आवथनीछपनिछाप आमथेचोना छमिववानं जितछपनितिसं
दानपापधनकल आवथनीछपनिपोपावचलपातमानंतोलतावतथेसपुतवपजल
साननानंमानमतीं वासवस्यधाताहाजुलसाथतिजितंसहपापमपुचलातकारनंसातु
सातावलुतुलपावयनेतेलधकंधापाव माहाक्रौठनंमिषाकनावतवशदनं हत्कावला
हातवोवोपानाव वाक्छिनाव वालरवपनिसपाताहातजोनावसातुसालं थोवे
लासथोवालरवपनितिसंसेनं चवापागवालचपावतिसंहनननंहालावपोलं थो

नर
४६

वेलासघोषकंशलाहातसातुसासावस्तुतुयावृत्तिलंनिषंजोनावयनं थोवेलास
थोवालखपनिसेनंवावापाष्यालखपावृत्तिलं ववानंदानविषधनकलआवृत्तुयायव
कंमासववापानामकपावृत्तिलापनंषोयावृत्तिलं थोवेलासथोतेवालखपनीसेनंविता
पयानावृत्तिलोपावृत्तिलगुखतावृत्तिलधारीबालुगानंअत्रेवउसिधापावृत्तिलमनसक्रोठपिक
पावृत्तिलगुलिमिरवाकनावृत्तिलनात्ररसपिपितमालावृत्तिलपतनंवालपपनिच्छिनावृत्तिल
नुसास्यसाश्वनापानावृत्तिलपिनचित्रवृत्तिलसस्याकगसहपायमफपावृत्तिलसदृनंलापश्वपा
वृत्तिलं थोवेलासविश्वंत्रराजकुमारनभतिश्वनेदनिजलपूनवारीपिपतनंचिनावृत्तिलथिनंदा
पावृत्तिलसास्यलुगुलपावृत्तिलसासनापातंथोवेलास थोतेसासनापाकगुखपावृत्तिलजालिकुमारनं
स्वसेरमिरवागंस्वभिहुपावृत्तिलहाससहिहुपावृत्तिलगुंमुंमसु कालतपावृत्तिलथवसुसअतिसासनाजुलं

विश्वं
६

सानं सहयानाव केहे कृष्णाजिनि केहे पात चित्तवोधयानाव धालं छुगायहे केहे कृष्णाजिनी
आवथनी हिहिसेनें मुखभोगपायपात छुगायथ वरकर्मपाभागेथनी इवसिंयमात्रहि
जिववानं धालसाथोपापीष्टुवा सुगापात दानविषयनकल थोसुसेनं हिजित्त दानपुत्रक
पावहलथगप्रकारांछापमासनापातअथेनं छुगायभकं केहे कृष्णाजिनी पातपोवि
यकारंथिथी चित्तभिर्जयानाव धालं थोतेदाज्जपाभाषानेनाव हिहिलनकावरोपायधा
लं भोदाज्ज आवछुगाय हिहि सहतास चाणनं छुगायथ्वस्मजा भाव अवस्यनं वां सुगा
जुमस अवस्यराक्षसधापास्वथोसुपाय भोदाज्ज आवथनी थोसुस्यनं हिहि सचिभांय
भूमिसपनात्त हिहिववापनि स्यनं पनेमदेपव अवरोहिस्सिन्नप हंदाज्जुहापानपलाजि
हापानपलागथेपायपेमसिपा थोआत्माया आत्मान इवनेधुन धनिहिहि सनि सुगक्षस

पालाहतीसलातः कुपापराक्षसपालाहतिसलाकपनीसपाआरावचपञ्चपिष
 पागुगगापारवधकं थिथिनिलतहकेहेसपाथोतेखल्लानावचोनगुखनाव हनंथे
 मेसधास्त्रिंशंगानंमहाक्रोठनं हणलिसिंवाकनाववाकिरिहेपावलाहातपाद्यापावखा
 नावसात्तमातावसासनापातं थोतेमेसधास्त्रिंशंगानंसासनापावगवेदनासह
 पापमफपावमामववापानामकपावतवसद्वनंलापवपावचलं एगप्रकारनंचल
 धालसाहेववाथनिजिपिनिसं थोसचांगजलपपिष्ठुवांसगानंनित्कारसजिमिषान
 कायनहेववाथनिछलपोलसेनरंक्षापास्पविज्यापमाल हेववागथेछलपोलसेनं
 थोहवांसगाजुधकंभालपावराक्षसपालाहतिसजिपनिलगथेदानपानाहपा हेववाथो
 सगक्षसधकंगथेमसिपाथनिजिमिसेनंकुपाप हेववाथोपापिष्ठराक्षसमुर्तिवांसगान

विश्वं

४८

जिमिप्रागातपीवमपत हेववाथनीजिमितरक्षापायहतासजुलधकंधपावतवसव
नंषोपावजमिक्रमारकृदनाजिनी पाखालस्वपावधालं हेकेहेहाहाजिनिथपाथास
अक्सेनंछनधपाथेप्रतिज्ञानंराक्षसंधपासुथोसुषतअथेतिनिहिरिषुषनावकरुना
चित्रधपासुथोसुषपाकेछंरुमदत हेकेहेथनीरिहिसेअदसेनंफुरषनेधनधकंदा
जुनंकेहेपाखालस्वपावधालं थोतेदाज्याभाषानेनावकृदनाजिनीनंधालं हेदाज
आवथनिथगसथाहिरिसेनंमामववापादर्शनपापगापुनजपोहिरिववापादर्शनभ
तिपुनपापकुपापहिरिसेनं अगजन्मसथवववापादर्शनपापगात हेदाज-आवथ
निहिरिसेपामामववापाधर्मनंजुकोरक्षाजुलसामसिपाधकंदाजुपाखालस्वपावधा
लं थोतेकेहेपाभाखादनावदाजुनंहाहाजिनिपाखालसोपावधालं हेकेहेथ

९५

तर

४८

निववापादर्शनपापजापवहिरिहिसमाममन्दिनिगनिधालसासदापाथेजिहिरितनेकेतश्चानसि
साफलमालवनतिनि थोसामगदापाथेस्वानसिसाफलजोनातवपुव्यलशहिरिसमस्वना
वथोसमामनंकुकुधाश्चगथेहिरिहिरिलोलमनकाव गथेपापुगलितविष्णपपापुथोवः
लशथोसमामपासमुनानंचित्रवोधविपु हेदापुआवथानिहिरिसेनंधिर्जभतिषतुविपुसुमड
थनिमामपादर्शनभतिनापंहिरिसेनंमलातहेकेहआवथनिहिरिसेनंववापाकेभतिविनती
पापनृपोधकंथिथिनिसुसपासाहतिपानातुचोन थोवेलशभेमधरिवांस्मानंधालः
ओसृखवालपथनिछापछिमिववापामायाकपावनानांगविहापपावचोनाछमिववा
विश्वंतराजानंकुपनिजितदानविपात्रहलआवछपनिसेनंअपावकेनसानंजिनंतोलताकतथेम
पतधकंधपावसातुमालावपनं थोवेहामथोवालपपनिस्पनंलिम्वपावओतंतविहाप

कनावृमामपातचित्रधिरजपातावृत्तपमाल हेववाहुपायथनिजिपनीसपासापाक
 पावृनाकनं हाहाकारनं श्वकसंतापपायमतेधकं छलपोलपनं जिमिगभाषानं आज्ञा
 दस्पविज्यापमालं हनेहेववाथनीजिमिमेनं छलपोलपाचरागाससहश्रकोटिशनमका
 र्धकं निरुपनं धमपरितोत्तपावृविनतिपातं थोवेलसग्वलभेसवारीधां लुगानं थो
 तेवालखपनिनिरुसपाथिथिं गवल्हनावृ चोनगुखनावृ अतेन उमिधापावृ कोपने हे
 गुलिमिवाकनावृ गुषिनं चिनावृ लुतुलुपावृ पनञ्जलं हेभगवान् थनपावृ
 श्रुति ॐ नमो रत्नवपाय थनं लि हेभगवान् गोखुमन्दिनी गनी सदापाथं
 थोवालखपनिस्तत्त्वानमिसाफलमालावृ वृवेलस अतेन नृगलमच्छीनावृ त्वानमि
 साफलसकतांतोलतावृ लिहावृ वृवेलस हापांछु जलधालसा अकसमातनं नृगलमछि

विश्वं
५०

नात्र थोवेससमन्दिनिगनीयामनसभालपात्रधालं हेदेवथनिदुञ्जलगुञ्जलषेध
कंमनसभालपात्रथवचोनाथासजत्रपत्रस्वकवेजसथोवनांतरसहंगलपंछिगनपा
सद्वृंश्मदपात्रथोवनांतरस थगप्रकारनंमुनेजपात्रचोनगपनात्रनाकनंनृसग्वम
छिनात्रथवचित्रनंभालपात्रधालं हेदेव अवसेनथनिपादीनसजिपछेसालिहोत्रवि
घ्नजलजप हेदेव थोवालरक्पनिलाकं वृं वृं जललाधकंमनसभालपात्रस्वानंसिसा
फलसकतां हकतिनात्र व्वांश्चवेजसजानाप्रकारनं अमंगलपनं छदु धालसा ह्वापात्र
पाणलसर्पगन पनिसेनलत्वाकलहानात्रवनं हनं थोवनांतरसवनजत्रपनिसकलेंल
पनात्रथवश्मिस्वासध्वितपात्रचोनं थोत्रेपनात्रमंदिनिगानिनं आपादतं
भोभोवनजत्रपनिछापथनीजिगलपनात्रपाथनिजिमहाउवनं वपाथकाधकंमन्दी.

५५

५०

निगनिनं आजादतं थोतेरानीपा आजाडे नाव थावन जत्रु पनिसेनं हतासनं लं तोसता
 वविलं थोवेलस वनत्रुसकलपां मिस्वामं धवितपात्र चोनं हनं वनांतरं पां हंगल पंछि
 दकसपां थोतेजालीं कमारुक्क धां जिनी पनि सपाडु स्वमिवणु मुर्तानं हंगल पंछि गनः
 पाध्विनं व्याप्रमानं जुपात्र चोनं थोतेष नात्र मन्दिनिगनिगामनस अतिहतास चापा
 कृहाहाकारपात्रिपे थवठे समिपस थेन कलवर्न थोवेलस थवपत्रपत्रीया नामकपा
 वसदापां केमलजुवेलस थववाल पपनि सपास दधुं तापमदपात्र चलपिपनत्र थेपिपा
 चानात्र हाहाकारनं हतास चापात्र संपानं ज्ञानावजवपत्र मिस्वानं स्वपात्राव सट्टनं
 थोवाल पनि निखुं गगावन पेजिव पेवेलस हतासन प्रार्मालानं पिहावपात्र अतेत्रह
 तासनं जिजवपत्र चोनाव जिजवस रूपावस दाकारं थणप्रकावन जुप्रसुं थवाल पनिखुं

विश्वं

५१

सपांसदं दं मडु धकंधपावथव पूर्णासालाक्षेसं हहावनावजवववस्यं घांघांज
ववेलासन्धानावचो नलंरपासमीपसवनावचकवेलासन्हापायसेनं डुगं छिलं
ववधयजुपात्र गोसुवालवपनिसपागविरहनं लंरवविश्रयनं हलावकेनं थो
वेलासमन्दिनीगानीयामनसभालपावधालं हेदेवथनीयादीनसअवस्यनं थोवाल
वपनिनिलं थुगलंरवसलितलवनवेलासथो लंरवपाकूलनंतोकपूपावचुपक
लयनेमालधकं भालपावगंगापात्रिसचोनावअतन्तहहाकारयानावचो नं
थोवेलासथुगप्रकारनं विलापयानानं सुतानं छं छं धावमदपावचित्रभुमनायानाव
थवस्वामिपाथासवनावथव पूर्णासालासवनावस्वामीयाचरगासभोकपूपावविलाप
नंविनतिपातं भोस्वामिराजऋषीथनीरुहिसप्रजालिकमारक्तद्वंजिनिथो

१०१

पिनिखं घनेमडगनवन छलपोलपाकेविचालंमडभोरवामीजिधालसाथनीयादिनस
 भतिवारंभजुल आवजिन्याकनंनखलमछिनावरखानसिसा फलदकोहाकातिनावर
 तासनंजिथनथेनकलवपाथोगंगाधालसाहापायासेनंउगोछिपदेजुपावमहाभयंकर
 सदृनहालावचोनं॥ हनंथोवनात्तरुसदापावचोनवनजनुसकलयामिरवाससभित
 पावचोनग॥ थोतिकारनछुगथेखवधकंअनेगप्रकारांमन्दिनिरानिनिनंविश्वंतर
 राजापाकेविनतिपातं॥ ॥ थोवेलसगोखविश्वंतरराजानंछुंछुंआजामदयेकावमं
 क्षिनिगनीपाचित्रनंसहयापमफपावअनेगप्रकारनंदैवयानामकपाव॥ हाहाकार
 नंविलापपारिखलं॥ ॥ गुणप्रकरणंघलधालसाहाहादेवथोवालपफनीनिखंवि
 नास्कारनसफातगनवन॥ गुणस्थानसवनधकंधपावतवसदृनसपावविलापपा

॥ विश्वं ॥

॥ ५२ ॥

तं ॥ ॥ हनंथवकपालसथमनंदापावआकाससंथस्वपावधालं ॥ हेदेवथनिजिकर्मपा
भोगथथिनलाइहोदेवथोवालकपनिमुनानंपनवसुमेनंपनसुजलोगगुजल
हेदेवहनंथोवनाअसवनजगुगससथोमिसपनंलाकंनललाहेदेवथोवंकपर्वतस
वासपानावचोनपनीरिधीभरपनिसेनंजितहापकेधकंगनंमुपकावलाकंतजला
हेइभरहनंथोवकपर्वतशवडाइलोहगससितलवनेव्यलसकृतिनवनाकलाकंसि
तमाधकंधपावथवनगलसथमनंदापानाव ॥ भूमिसंखलश्चलावावसवृनंथपा
वहाहकषककवनावमुछाजपाववनं ॥ ॥ हेभगवान्थोवेलासखलविस्वतारा
जकुमारनंथवस्त्रिमंदिनीरानिमृछाजपाववनपनहास्यआज्ञादपेकलं ॥ ॥ हेम
न्दिनिरानीछछापहतासचापाहतासचापमतेधकंचित्रवोधविपावलंपनंहाजोलपा

वृत्तोनकावृत्ताहातजोनावृत्तन॥ ॥ थोवेलेसग्वसुसर्वज्ञानिमहावृद्धिवंत्रविश्वंतराजकु
 मारनंमहिनिगानिपास्तवृत्तपापकारनंअगोपकारपाथवृत्तपर्वजन्मपास्तमनकावृत्तअनेगघः
 कारनंपाधर्मपाव्याप्मानकनावृत्तअनेगमाथनंचित्रवोधविपातमहिनिगानिपाचित्ररिहपास्पंतिपात
 सथवृत्तवालषपत्रपुत्रादनविपातस्योपापवृत्तविस्तारसकतांकनावृत्तदानपारिमिताधर्मनंप्रगोपापपुत्रि
 स्तारसकतांकनावृत्तमहिनिगानिपाचित्रवृत्तपावृत्तलं॥ ॥ थनंलिखसुमहिनिगानिनंथवृत्तमिपा
 आपाडेनावृत्तउवविज्ञापसकलेलोलमनकावृत्तथचित्रथमनंमुंजसुपावृत्तहापापाथ्यंनित्याचा
 रस्यानकर्मपावृत्तस्वामिपातहलसेवापावृत्तचोनं॥ ॥ थनपावृत्तथति॥ थनंलिखसुभेसधारि
 थांसुसुजुनं॥ थोवालवृत्तपनिषनावृत्तमहाकरुनाचापावृत्तथोवालपनिषुगानावृत्तमहाकरुनाचापावृत्त
 निषुनिष्यंजोनावृत्तविडगेनगरसंधारिथांसुसुजुनंथोवालपनिषनावृत्तवृत्तसिद्धिराजापाथा

येनकावराजदारसत्तनात्रस्वस्मिन्निविराजायाथाशयनात्रथोवालपनिस्त्राजापान्हेनेतपावसिवि
 राजायात्केविनतिपातं ॥ हेमाहारजधिराजथनिच्छलपोलपाकेक्षमादपेमालच्छानधालसाथोवालप
 पनिनिस्त्रावनात्रसमहाडुषसिपावचोनगुखनात्रजिमनसअतिभरुनाचापावच्छलपोलपाकाय
 विश्वंतराजकुमारपाकेसेवातहजयानावजिनथोवालपपनीनिस्त्रावनात्रह्या ॥ नात्र
 भोमहारजाथोवालपनिस्त्रावच्छलपोलपाकायमचातस्ववलास्वपविज्याहनेधकंधाया
 कसिविराजायातलवल्हनावविलं ॥ ॥ थोवेलसथोतेबालगापाभाषानेनात्रस्व
 सुसिविराजायामनसअत्तत्आसार्यचापावचोनजुलं ॥ थोवेलसथोस्त्रास्त्राजुनं
 गगवंकपर्वतराजुपावचोनगुविस्तारसकतांकनात्रवालपमचातनिस्त्रावल्हनाववि
 लं ॥ ॥ थोवेलससिविराजाप्रमुखनंगुरुप्रोहितमंत्रीप्रमानभमात्यजनप्रजालो

कसकले आगार्ग अत्त चापाव थोवालखपनिसया घालखपाव थिथिं विला पपासंरु
 मुकालतयाव विचालसंचालखल्लतं ॥ ॥ थोवेलससिविराजानं थोतेवालषपनीनिसंरु
 पांमं वपाव थवमुदेश फक्कत कावनिखवालषपात घालसपितुपिपकाव विचालसंचाल
 पानाव थोखांलगाजुं पास्त अरोग पात पतस्वलवस्वतिसासिर्पालविपाव आदखचनगुव
 र्गामनिरत्न आदिपोंसिर्पालविपाव अबलापवीपाव छेतं ॥ ॥ थोवेलस थोखांलगाजुनं
 माहाराजापास्त नाना आश्रीवाइतपाव छेन मात्र नंखनेमदपकं अन्नधानजुपाव स्वर्गलि ॥
 हविज्यातं ॥ ॥ थनंलिखलसिविराजानं थोजाविकुमार कृष्णाजिनिछपपनिस्त्रवंक
 पर्वत पाव विस्तारडेन ॥ थोवेलस जालिंकुमार कृष्णाजिनिनिस्त्रपनं आजुसिविराजा
 पाखालखपाव वंकपर्वत पाविस्तारडव भक्तमानसकतांकने धनकाव हनं भेस धास्त्रांल

॥ विश्वं ॥
॥ ५४ ॥

राजुनंथवपिडानपेनगरवहनंथववविश्वंनरराजकुमारनंथवमापात्यागयानावथवपिडा
नविवगुरवहनंथवलेभेसधारीखाननजुनंथवपिडानकपाववनात्रामपेनकावगुपिनंचिना
वलुजलपावसाश्वनापाकग ॥ थोतेविस्तारवसकतांकनावथवरमिरवासव्यभितपावथवआ
जापाचानसभोकपूपावचोनं ॥ ॥ थोवेलशसिविराजानंथोतेमालिकुमारकलंजिनिनिखु
पचापनिसयाभाषांडनावथवचित्रआश्चर्यभालपावथवकापविश्वंनरराजकुमारपाग
गूनजानसकतांलोलमनकावछपमचालपानावआज्ञादां ॥ ॥ हेदेवथनअथेयापतध्यानं
हनंपर्वतसनापंथेपाकलंथोराज्ययामापागनंकायूधकंधपावचित्रपागयानावचोनं ॥
थोवेलससिवीराजानंधालं ॥ हेदेवहेरुश्वरिथनिजितप्रमथरपादपानंथनिजिगुलधर्म ॥
जांथीरुजलधकंप्रजालोकपासालस्वपावआग्पादपेकलं ॥ ॥ थोतेसाहाराजापाआग्पाडे

नात्र सकल्पं प्रजालोकसकलं भार्थार्थं भालपात्रचो नं ॥ ॥ थनपात्रवृत्ति ॥ हे भगवा
 न् ॥ ॥ हे भगवान् थनलिकं कपर्वतसगवस्मं डिनिरानिनं थवस्वामिविभवं त्रराजकुमारपा
 आगपाथं थवचित्रिधिर्जपानात्र थवनिपाचारहानकर्मज्ञानात्र तहलपानात्र वनात्र
 सदपात्रचो नपफलमुक्तादिह पात्रथमनं भोजनपानात्र थव आत्मा संतुष्टपानात्र चो नं ॥ ॥
 थोवेलसविभवं त्रराजकुमारनं पुनर्वाश्चित्रनं थवचित्रथीरपानात्र थवगजोगआ
 श्रमनं थाहाविज्जपानात्र जोगपात्रं विज्जातं ॥ ॥ हे भगवान् पूरापर्वकासाच्छुद्धपादिनस
 गवस्मं श्रीदेवराजश्छापाधर्मसभाजपात्रमुपस्वकोटिदेवतानं सकलं मूनात्रचो न व्यक्त
 सश्छराजापासिंहासनं कंपमानजवृणवनात्र श्रद्धयामनश्रुतेत असिधायात्र पुन
 र्वादेव लोकपाश्चालस्वपात्र आगपादपेकलं ॥ ॥ भोदेवलोकपनिस्वस्वगवस्मसिः

॥ विश्वं ॥

॥ ५५ ॥

विराजायाकाप्रविश्वंतराजकुमारनंवंकपर्वतशत्रुनात्रपुनर्वाजोराधर्मजुंयानावचो न ॥
थोसुपाका नक्षुधकंजिनंमसिपाभोदेवलोकापनिआवथनिजिगुचित्रस्थीरमजुलथ
निजिकंवपर्वसवनात्रावसुविश्वंतराजकुमारपाचित्रपाप्रभावस्वपात्रवपधकंथव
रूपतोलात्रविद्वारूपजुपात्रविश्वंतराजकुमारनंतपसिजोगयानावविज्याकगथास
मथेनकलवनं ॥ ॥ थोवेलसगवसुदाताधरिधर्मात्मविश्वंतराजकुमारनंथो
यांलगावपनाकुआजादतं ॥ हेदेवआवथनिजिमनोरथपुराजुलोधकंथवम
नशभालपात्रचोनं ॥ थोसुयांलगापाकेकरुनातपात्रराजकुमारनंआजादपक
लं ॥ ॥ भोयांलगाजुछापछलपोलपेकांतनंथथिनहस्वनांतरसविज्यानाधकंविश्वं
तराजानंआजादपकलं ॥ ॥ थोतेविश्वंतराजकुमारपाआजाडेनाकुभेसधारिंयां

॥ ५५ ॥

॥ ५५ ॥

990

॥ विश्वं ॥
॥ ५६ ॥

सुमंदिनीरानीजितदानविष्णुविज्याइने॥ भोविश्वंतराजकुपीछानधालसाजिनंध
मपुत्रीगानावृष्टतिपालपातावृत्तपथका॥ थनीछलपोलछंधंदाकासविज्यायमते
छानधालसाजिनंजिगृहपादवृत्तसंपतिसकर्तालवृहानावृत्तसुखभोगनंप्रतिपालपा
नावृत्तपथकाभोविश्वंतराजकुमारछलपोलस्यनंधंधंदाकासविज्यायमतेधकंवा
लराज्ञनंविश्वंतराजकुमारपाकेविनतिपातं॥ ॥ थोवेलसथोतेबालराजुपाभाषा
नेनावृविश्वंतराजकुमारनंथवमंदिनीगानियातरजकत्तपावृद्धंउत्तरामविष्णु
सुमुकंचोनं॥ ॥ थोवेलसचित्रत्पामीमंदिनीरानीनंथवत्त्वामियाचित्रपाप्रभावसिप
कावृत्तवृत्तमसभालपावृधालं॥ ॥ हेदेव-आवृत्तिथोलत्त्वामिनंदानपारमिताधर्म
नंपरिपूर्णापापधकंचोनलस्यनंथवृत्तीजनथवृत्तपुत्रीथवृत्तात्माथवृत्ताहीथोते

॥ ५७ ॥
॥ ५८ ॥

सकतांदानपापमालधकंसमस्तविस्तारसकतांजितकनावतपधुनकल हेदैवशआव
थनीधालसाथोवास्तुगाजुनंजिततुंफेनवपावचोनआवथनीजिनंथुगथापसअवस्पनं
जितथोवास्तुगाजुवनापवनेमालिगुखनेधुन हेदैवआवथनीथुगथापसविलंभपा
नापाछुंघयोजनमडधकंथवमनशभालपावथवत्पामिविश्वतराजकुमारस्तचित्रवोधविप
धकं॥थवमनसभालपावथवचित्रहर्षमानपानावत्पामिप्राश्नालखपावलाहातहाजोजलपावमु
मुहुनहिलावविनतीपातं॥॥भोस्वामीमाहाराजाछापथनिछलपोलपाचित्रअंदोलपाना
वथोवास्तुगापातलिसलमद्युस्पगुमुकंविज्ञाना॥भोस्वामिविश्वंतराजकुमारछलपोलधाला
सावहस्पनंगुगश्वस्तकपोनवलडगवस्तकतुरंतदानविपावननानंदानपारमितानपुर्गापाप
धकंभालपावविज्ञाकस्तथनिछलपोलपामनोरथपुर्गापापगुकार्जसजिमनसदोषमडभोस्वा

॥ विश्वं ॥

॥ ५ ॥

सिमाहराजाहापावपातलस छलपोलसपनंगथे पुत्रपुत्रीजालिकुमारकृष्णांजिनिथोपिनिखं
छलपोलसपनंगथे चित्रत्यागपानावदानविद्यावहोरपविज्याना ॥ भोस्वामिविश्वंतराजा
आवथनीजितंछलपोलसपनंअथेस्वचित्रपानावदानविद्याविज्याकृते भोस्वामीविश्वं
तराजकुमारथनीजिमनसखुंडुखमडननानंछलपोलपामनोरथकार्यसिद्धपाप
विज्याकृधकंचित्रत्यागीमंडीनिगानीनंथवस्वामिपाकेविनतिपातं ॥ ॥ थोतेमंडिनिग
निपाभाषानेनाव विश्वंतराजकुमारनंथवमिस्वासषोवितपावथवस्वामीमंडीनिगानी
पाभाषानेनाव मंडीनीगानीपाषाणस्वपावआज्ञादयेकलं ॥ ॥ हेस्वामीमंडीनीगानीअती
मतेनालुधन्यरछनचित्रपाप्रभावसतेनंजिचित्रसपनेधन ॥ हेमंडीनीगानीदानधर्म
पायवेलसगोसुसतज्ञानीगुणीकजनपनीपनंपायधपागुआमथेमालथुका हेगानी

॥ ५ ॥

॥ ५ ॥

आकथनीजिचित्रनंसिपधनधर्मपापव्यसथलिचित्रथिरपापमास ॥ भोमडीनीगनी
 थोदानधर्मपापधपागुगर्थीनगुधालसाथनीथमनंपाकोदानधर्मपापफक्कलिपतसथवत
 दुधकं हेमहागनीरुचित्रनंदानपुणपापानागुचरुक्कसमुदनंतोकपूणावहरापापंमपीवम
 पु गथेधालसाथोसंसारलपनंतोकपुलसानंधर्मधपागुछूनंतोकपुपफइवमप ॥ थोसंसारस
 मनुष्यलोकपनीसेनंथवसुसचोनगुषितिजकंसिलावछोपुधर्महानागुलंगवथवनुगलसचोन
 गुर्वीतीगथेधालसाअहंकारपापक्रमतीअजानिथथीगुषितिपकलसिलावछोपुव ॥ थोते
 संसारसतोलातावमोक्षमार्गपालसवनेवेलासअनेगप्रकारांडुगवसासनाजुपु हनंनानप
 कारनंथवशरीरसपरीश्रमजुपुथथिंगवेलासविनासधर्मपाप्रभावनंजुक्ततोरेजुपु ॥ हेमंडीनी
 गनीरुगधर्मपाप्रभावनंसकतांछूननेनेधनमपुला ॥ भोमंडीनीगनीथोतेहनंथोसंसारसचित्रथि

विश्वं ॥
॥५८॥

रगानावदानपूगोपानागसमानतवधनमेवताछुंमड ॥ भोमंडीरानीथोतेपाकारनंशका
जिनंजन्मजन्मांतरपीतेश्वरप्रकारांदानपूगोपानावक्ष्या ॥ भोमंडीरानीथोतेपाकारानं
जिनंथवआत्माश्रयादींथनीथवलाहिपज्यतदानपानावा ॥ थोसंसारसहितहिलावक्ष्या
॥ भोमंडीरानीथोसंसारसदानपूयविनानंसारधयागुमेवताछुंमड ॥ भोमंडीरानीथोते
पाकारांआवथनीजिनंथोबालुगायातथथेदानविगावछोयमाल ॥ हेमंडीरानीआव
थोतेपाकारासथगुनरदेशीसरीरतोलाताववनेवेलसथगुधर्मयाप्रभावनंथोनरदेशीसज
न्मजरासकतांतोलाताववनेवेलसहितपुत्रपुत्रीसहितनंनापंचोनेदयुशका ॥ हेमंडीरानी
नीथनीछहतासचापमतेधकंविश्वंतराजकुमारनंमंडीरानीयातअनेगप्रकारनं
चित्रबोधविगावपुनवारबालुगाजयाबालुगावआशादपकलं ॥ भोबालुगाजुआवथनी

छलपोलपा-आज्ञाथें थोसुमंडीनिगानीछलपोलपनंस्वचिन्ननंदानकायविज्याहुनेधकं
 विश्वंतराजकुमारनंआज्ञादयेकलं॥ ॥थोवेलासथोतेविश्वंतराजकुमारनंआज्ञादय
 कृगवनेनावगोसुमंडीनीगानीयाचिन्ननंभालपावधालं हेदैकआवथनीजिनंथवस्वामि
 तोलतावत्तनेगुवेलाजुलधकंथवचिन्ननंभालपावथवचिन्नधिर्जयानावस्वामिपाचरगा
 सभोकपूपावविलापचिन्ननंस्वामिपाकेविनतिपातं॥ ॥भोस्वामीमाहाराजाछलपोल
 पातनिपाचारपास्तस्वानसिसाफलहानपापस्तलंय थोतसकतांमुनानंस्वस्वसेनंहपा
 वतहलपाय॥हेस्वामिमाहाराजाथथिंगुनिंजनवनशछलपोलयेकांमनंगथेविज्यापतेना॥
 भोस्वामिमाहाराजाआवथनिजिनं॥ थगजन्मसछलपोलपादर्शनपापगात॥ भोप्रभू
 स्वामिआवछलपोलपनं॥ एषुनदनपारमिताधर्मनंपर्यापापवलयजिपनिष्ठूरक्षापा

वीश्वं
५९

स्यविष्णुपमाल॥ भोत्वामिथनिपादिनसखलपोलपामनोरथपुरागतस्वस्त्यंजयमालध
कंथवस्त्वामिषाखालस्वपात्रलाहातहाजोनात्रस्वचाक्रउलात्रस्वामिपाचरशभोकपः
पाकोद्युनात्रविनतिपातं॥ ॥ थोवेलसग्वस्वविश्वंतरराजकुमारनंधालं॥ हेदेव आत्रथ
निजिनंथोस्वस्वीजनपास्तुनात्रविनतिपातं॥ ॥ थोवेलसग्वस्वविश्वंतरराजकुमारनंधालं
हेदेव आत्रथनिजिनंथोस्वस्वीजनपास्तुंउत्रामविस्प आत्रथनिजिनंधालमा॥ थोस्वस्वा
राजुपातदानविपधकंप्रतिज्ञापपधुनआत्र॥ थगथासजिनंदीरंभपानापाज्यामदुधकं
थवमनसभालपात्रथनिजिनंननानंदानविपात्रा॥ थोस्वांस्वराजपाचित्रसंजोषयाना
वस्वोपधकंमनसभालपात्रवांस्वराजपाखालस्वपावविश्वंतरराजकुमारनंधालं आत्रा
दपेकलं॥ भोमित्रवांस्वराथनिखलपोलस्यनजिकेदानकायपानिनिर्मित्तनमहा

११७

॥ तर ॥

॥ ५९ ॥

इत्येकस्मिन्पात्रेथधिनेहस्वनां त्रसथेन कलविज्पातं आवृथनिष्ठलपोलपातधनद्वय
 दानविपजुलं ॥ भोवांस्त्रालसाथनिकेजिसुंवलुकमदत आवृत्तलयोपाआज्ञाथे ॥ थोस्त्रम
 निनिगानिदानविपजुलं ॥ भोवोस्त्रराजुच्छलयोलस्पनं डेस्पविज्पाहनेच्छानधालसाथनिजिनं थो
 तेप्रकारनंदानपुन्यपापतनागुच्छानधालसाजिनंदेशात्रपाराजाधायकावृमुष भोगेलानावृच
 क्रवन्निराजाधायकावृमुष आनन्दनं चोनेधकं जिनदानपानावृमख ॥ भोवांस्त्रराहनं थोसंसारसअ
 रोकस्त्रमुवर्गामनिकस्त्रादिधनमस्पतीपरिपुर्गालायधकं ॥ थगकामुनानंजिनंदानधर्मपापा ॥
 तेनामष ॥ हनंस्त्रर्गलोकपादेवराजइच्छाधायकावृभुष आनन्दनं अमरावती पूरसवासलायधकं ॥
 दानपुन्यपापतेनामष ॥ हनंस्त्रसंभूवनसचोनावृवंस्त्राधायकावृसंसारपाश्ट्टिकर्तायधकं ॥ ॥
 थगकामुनानंजिनं थोकामनायानामष ॥ ॥ भोवांस्त्रराजुच्छायनधालसाथोसंसारससध

॥ विश्वं ॥

॥ ६० ॥

मलापधकंश्चकामुनानंजिनंसारलोकसकल्पंधर्मपापगलिसहतासचापापकावथनं
दानपारमितांनंपूर्णापापथोसंसारलोकपनिस्तजिनंजन्मजलासजन्मजुपुसुम्वालकाव
त्रनेगसकतांकनात्रेजिनलोकपनिस्तथगकंभारनंजन्मजन्मात्रपतिंयानावत्तपापसक
नावलिपतशत्रुपुपनिस्तंलकेनावदानपारमितांनंपूर्णापापनाअथ्येसंसारसदानंपुंन्यवि
नानंतवधनधपाणिनिर्मलचरुकमेवतासुंमह॥ भोमित्रांभ्राताआवथनिष्ठलपोल
स्पनंस्वसुन्दनंदनिकास्यविज्वाहुनेथनिजिनंस्वचित्रनंदनपापतेनाधकंधपावथव॥
स्त्रिमडिनिरानिपाखालस्वस्यथवचित्रधिर्जयानावथवस्त्रिमडिनिरानिपालाहातेजोना
वहामलकसतपावजलधाराहपापकावआकासभुवनाथस्वपावसंमेकसंवृंदयाना
मकपासत्वसंसारुद्धास्त्रपमालधकंकामुनापांजाथवस्त्रिमडिनिरानिभ्रांभ्रातापातथा

॥ तर ॥

॥ ६० ॥

११९

दानविलं ॥ थोवेलसगवसुमंदिनीरानिनंजलसांथवस्वामिपाश्वालस्वपावविनितीपातं
 भोस्वामिमाहाराजआवथनिछलयोलयामनोरथननानंपुराजुपमालधकंआश्रीवादतपा
 वथवस्वामिपाश्वालस्वपावचरनसभोकपूपावविनितीपातं ॥ भोस्वामिमाहाराजआवथनी
 धालसाछलयोलसेनंथोवास्वरापागनदानविषधूनकलआवजिधालसावांस्वरापादमिज
 लआवथनिछलयोलहतासचास्वविज्जापमतेधकंधपावथवचित्रफयानफयाथेंधिर्जपा
 नावस्वामिपाचरनसभोकपूपावविनितीपातं ॥ ॥ थनंलिमडितिरानिनंथवचित्रपागयानाव
 हर्षमानचित्रनविहर्षसहपापमफपावधालं ॥ हेदेवआवजिथुगथासवीरंभयानावचोनाया
 ज्जामडुधकंभालपाववांस्वराजपाश्वालस्वपावधालं ॥ भोवांस्वराजआवहिरिमथुग
 थानसवीरंभयानाचीनानंछुप्रयोजनमहधकंमंडीनिरानिनंधालं ॥ ॥ थोवेलसथोतेष

विश्वं॥
॥६१॥

नेनावगोलभेसधारीवाहगात्रुअर्भुतआसार्पचापावधालं॥अहोआसार्पधकंधन्य२
विश्वंतराजकुमारपाचित्रधन्य२मंडीरानियाचित्रपाप्रभावधकंधाश्रीवादविपावधा
लं॥भोविश्वंतराजकुमारआवथनीछलपोलपाइलायानागुकासुनानंसिद्धजुपमालधकंध
आश्रीवादविपावमन्दीनिरानीयातधालं॥भोहमिआवमिरिसवनेनपोधकंधालं॥थोतेरव
नेनावमन्दीनिरानीनथमिखासघोवितपावलाहातहाजोजलपावथवपुरुषपातअने
गप्रकारनंकलपावपुरुषपाचरगारसविनतिपातं॥॥भोस्वामीआवथनीवनेतेलछ
लपोलपासुरकआनन्दनंजोगयानावविज्यारुनेधकंधापावगोलमंडीनिरानीवाहगावना
पलिरपविज्यातं॥॥गगप्रकारनंधालसाममेववानंस्वपमपवममचातछुद्रपुरुषपा
तमिपावछोकचेलससरमनंकदूनाववनथंमिखासघोवितपाववनं॥थनंसिगवसुवि

॥तर॥

॥६१॥

श्वंतराजकुमारगांथवचित्रधर्जयानावहनंजोगाभमसविज्ञानावृकचित्रनंजोगयास्य
 विज्ञातं ॥ ॥ थनपावथति ॥ थनलिखलभमधरिखालगानंमन्दिनिगानिपातकरुनातया
 वृत्तहृनेडामेकलवयावृणविडपनामनगरससिमिराजायाथासथनेकलवनावृष्टांमृगा
 जुनंविनतिपातं ॥ ॥ थोमाहाराजाधिराजथनिथोसुरश्रीजाजिमंदिनिगानिनंअथंणीरंजन
 वनांतरसयाशयानावथववालखपत्रपत्रीमदयावमाहउषकहृमिपावृवनांतरसयासिसा
 फलजुको ॥ भोजनयानावचोनपपनावृजिचित्रसहपापमफयावृलपोलपाकोयविश्वंतर
 राजकुमारयाकेओगप्रकारनंविनतिपातानावमन्दिनिगानिजुयाचित्रवोधवियावृजिनंदा
 नकोनावृहृपा ॥ हेमाहाराजाथोमाहारानिछलपोलपाभलिमचामषलाखस्यविज्ञाहुने
 धकंधयावृमिविराजापान्हेनेमंदिनिगानिजुतयावृवनांतरयावविस्तारसकतांकनावृख

॥ विश्वं ॥

॥ ६२ ॥

लविश्वंतराजायाचित्रपाप्रभावसकतांकनत्रसिविराजायाचित्रवेष्टानावृथोसुखांलराजुनं
ग्वसुमंदिनिरानिजुस्पविरीराजायाचियालवहूनावृथीपरस्परवहूनावृभेसधागिश्चनं
जुनसांतत्कारनंअत्रध्यानजुपावजुपावृगसंथासाहाविज्ञातं ॥ ॥ थोवेतससिविराजासुमूष
नंप्रोहितमंत्रीप्रमानसकल्येआसर्पचापावृमंडीनिरानीयाखालभवावृविनतिपातं ॥ भोर ॥
मदिनिरानिजुसुपाय ॥ थनिछलयोलपाधर्मनंथनिजिमिस्पनंछलयोलपादर्शनलापदताछ
लयोलपाधर्मनंथनिजिमिस्पेनंछलयोलपादर्सनलापदतोछलयोलपाधर्मनंरिहिसपात्रपु
त्रीनिसुंजालिंकसारकृष्णाजिनिथोपनिनिखंथनइथकाधकंविस्तारसकतांकनावृपुत्रपुत्रीनिसुं
मदिनिरानिपास्तलवहूनावृविलं ॥ ॥ थोवेतसमंडिनिरानिपुत्रपुत्रीनिसुंकमारपुत्रकृष्णाजि
निखसुमाचांथिथिंखालसुपावृविचालसंचालपानावृथिथिंवनांतरसडुवसिपागुखविलाय

॥ गर ॥

॥ ६२ ॥

नृचभिहायकावस्वस्माचां पल्लवानां चो नं थनंतिवल्मर्दिनिगनिपाथवपुत्रपुत्रिनिस्सयां
खालस्वपाव हनंथवमाजुवाजुपादर्शनयापनावथववालषनिसंमुदेसतपावतवसद्वनंरासुकारत
पावमचातनिस्सयां खालसपितृपिपकाव थोल्मर्दिनिगनिनंथववाजुपाकेविनतिपातं भोवा
जुथनीछलपोलपाथासथोवालषयनीमुनानंत्वस्मनंथनवोनावहल भोवाजुमाहाराजुपाप
थोवालषनिकारनंजिनं गुलिनहाहाकारकहनपेधुनहुपापअरोगप्रकारनंजिनंछलपोलपाका
पपाकेनेनावहुंधालसा थोवेलसजिनंहाकहकास्यमुच्छाजुपाववनं थोवेलसतिनिजोगआ
श्रमनंदनाववल थोवालषयनिदानविपावयोपाधकंकनहुपापभोवाजुधकंथमनंडुस्सपिपा
गुकहृषानागुसकतांकनाववाजुपाकेविनतिपातं थोवेलशभलिचारनिपाभाखाडेनाव
सिविराजानंआज्ञादतं भोभलिचारनिहुधायभववालषयनिजोनाव महावृद्धारुयडांस्सरा

॥ विश्वं ॥

॥ ६३ ॥

सुखस्य नंदं हयावृजितलवल्गुना व्रतथल ॥ भो भलि चारानि आवृथनि हनं अथीन वृद्धारुपं शंख
राजुनं च वीरान् हलक्षु हेतु कुकासा थो शंखगुणा ॥ थो शंखगुणा जयपासु सुषुप्तमसि पा थो विश्वं त
तराज कुमार सुधपाधर वेथ वरिष्ठ जनपुत्र पुत्री नां पदान विपाव जवल्गु धाप ॥ भो भलि चारानि
थ थो सुचिन्न तपाणि धपासु ॥ थो संसार समेव मुं मड थ थो सुपुत्र संतान थ वला ही मधा सुसेनं थो
राज्य सपागनं कापू ॥ भो भलि चारानि अथे न वृहता सचा पमते प्रमेस्वर चादयानं हि हि परिवार श
कवेनापलात आवृत्ति कुलधर्म स्थिजल थनि छन धन्दा कापमते ध कसि विराजान आजाद पेक
लं ॥ ॥ थो वेल सप्रजा लोक पनि सेनं गवल्गु स विराज के विनति पातं ॥ हे माहाराज थो ते पाकारनं सु
लपोल पा के विनति पापते ना छान बालसा थ वपुत्र पुत्री स्त्री जन मधा वल्गुनं थो राज्य पाभा पागन
कापू ॥ हे माहाराज थो ते पाकारनं उपनुपादिन सजिमि सेनं सुलपोल पा के विनती पाना हे माहारा

॥ तर ॥

॥ ६३ ॥

जाछलपोलपाकेछेमायायमालधकंविनतीघातं थनंलिमन्दीतिरानिजनंवनंतरसथमनरुष
 कष्टपारवसकतांकनात्र हनंवानषपनिदानविघातृछेस्यथोवलसथमनंवितापयानागषसकतां
 वाजुपाकेविनतिघातं थोतेमदितिगानिघारभाषाडेनात्रमंत्रीप्रमानंसकलप्रजालोकदकोसेनंसि
 विराजापाकेपुनर्वारविनतीघातं हेमाहाराजाछलपोलस्पनंउषुनपादिनसछलपोलयामनमअती
 नंमलोमहिमिहमहाभाजपाफलनंजकथोखविश्वंतरराजकुमारथोरजेनगरनपिहावनहेमाहाराजाथो
 खविश्वंतरराजकुमारनंजिपिमकलेछलशमालावदानविघातृछेपिपाकारनं हनंथोरजमुधातफोने
 विघातृछेपु हेमाहाराजास्वस्वधकंथव्रआत्माथथिंगमधाकसनं थोरज्येयामायागनकापुहेमा
 हाराजस्वस्वथोवालषपनिसेनंगथिंगडरवमिपौव्रजुषीजलआतथनिछलपोलस्पनंथव्रपुवयाका
 रनंहाहाकरपास्पविज्यापतेना हेमाहाराजाआतथनिस्वस्वसपावालभवाव थिथिडरवहिहिरनदे

विश्वं
६४

दैव नंलतपाव छोपाव हलं मदितिरात्रि कृष्णानिनिजालिकमार थोपनिस्वसुसपांश्वालस्वपाव थिथिंड
स्वतनकायमुष आनन्दनंविज्याहुन्यधकंसकलप्रजालोकपनिस्पनराजापकेविनतिपातं थोविलस
थोतेसकलप्रजालोकपाभाषानेनावसिविराजापामनसपत्रधकंसमनसभालपावविश्वंतराजक
मारयानामजुक्क कपावभलिचारात्री छय जालिकमार कृष्णाजीनी थोतेस्वसुसपांश्वालस्वपाव
न्हापापथेदानपूरापयानावसुखआनन्दनंविज्यातं हेभगवान्थनपारवर्थाति थनंलिवं
कपर्वतसविज्याकलु विश्वंतराजकरणं थोतेप्रकारनंदानपुन्यपापधुनकाकश्वचितनंजोगध्यान
पूरापापधुमेलिथमनंभालपाणदानपारमिताधर्मपूरापापधुनकावपुनर्वारथवपुविदज्ञनाम
नगरसंहाहविज्यानावथवमामववापादर्शनयानावथवस्त्रीमडीनिरानिपात्रश्वालकेनावथवपु
त्रपुत्रीजालीकमारकृष्णांजिनि थोतेसकलस्पाश्वालस्वपावथमनंयानाणदानसारासहाहवि

१२७

तर
६४

ज्यानावपुर्नवारः अतिअभागतपनिवृदानपुंनपानावसंसारलोकसकलेंसंतोषपानावदानपु
नपपापधनकावृथगदानविस्पसर्जनपानावृथोतदानपुन्यपपापसकतांसंसारलोकपनिस्नउ
पदेशकनावदानपारमिताधर्मनंपूर्णापानावृथविज्ञाकेवलसत्रायत्रिसंभूवनपदेवलोकपनीसकलेंवि
ज्यानावपुष्यविमानकोतहपावविश्वतराजकुमारपास्तविमानसजापकावनानांगनंमंगलवाय
थातकावृचनुर्माहाराजापनिविज्ञानावृथविश्वंतराजकुमारपास्तस्वर्गभुवनसयनं थोवलस
खलुविश्वंतराजकुमारनंसंसारपाठपरसकरुनातपावआपादयेकलं भोसंसारलोकजनपनि
छयनिसेनंदेहुनेगथेधातमाथनिजिनंजन्मजन्मातरपतिथवमत्यनापुत्रपुत्रीरिश्चजनसक्षातनंदा
नपुंनपानापाप्रभावनथनिजिनंथनिगुविमानसजापावस्वर्गवाशवेनेधुन भोसंसारलोकजनप
आवृथनिछपनिसेनंदानपुन्यपापगतोलेतेमतेथोधर्मपाप्रभावनंछपनिआकासमार्गसवनदेष

वीथ

६५

यकं विश्वं ताराज कुमारं आपादये कलं थो वेलसर विश्वं ताराज कुमार पामानववा प्रसुखं नम
दिनिराजि जालिकुमार कृष्णजिनि सकल संसार लोक सकलं अभूत आश्रयं चापावना नाप्र
कारनं थवश्चित्र पुत संसायानाव चो न थो वेलसर द्विवं तसि विराज प्रमृष नंद को स्पनं नाना प्र
कारनं चित्र प्रसंसायानाव विलापयानाव चो न एष नाव राजा रानि प्रमृष नं संसार लोक सकलं पाया
ल स्वपाव मंत्रि नं उजन दये कलं भो भो माहाराज हे संसार लोक कपनि सकल से नं डेरुने गवळ वि
श्वं ताराज कुमार धया लसाक्षां देव धया लखत्र थका छा न वाल शाख संसार लोक कपनि सधर्म कर्म
ज्ञान गण दान पुं न पया पण कने से डे धकं मन बाज पाव रिहिल रूप्यक दर्शन विपाव विज्या ज्ञे
थो ते पा कारनं हे माहाराज थो ते पा कारनं छल पोल से न थो ल प्रपा कारनं ना कन परिश्रम
पानाव सो क संताप कास्प विज्या प मो धकं जि न छल पोल के पा विनीति पाना भो माहाराज थो

१२९

तर

६५

930

द्वि

५५

सुजिष्यधकंस्वर्गवाप्तयानात्रचोनकुडपोपठदेवपुत्रनंछन्दुपरदिनसडेतालसुगोवारनंलितका
त्रन्गोधारानामडयानसश्रीरभगवाननंधर्मसमासजपावविज्याकवेजसखकुडपोपठदेव
पुत्रनंश्रीरसाकेसुनिभगवानपारसतोत्रपाठपंचपक्षपूजायापधुनकात्रपाकोजपध्यानतोत्रपा
ठपापधनकात्रउपोपठदेवपुत्रनंश्रीभगवानपाकेविनितातां धनेजिअपश्रीरसाकेसुनिभग
वाननजुलसांअकनष्टाभूवनेछाहाविजानात्रकर्णालचक्रधायनगरसनिपमदपात्रचोननेगोधा
नामडयानसअनेत्रधुद्वजपात्रचोनगलोहोपाठसश्रीरसाकेसुनिभगवाननंसभामगडलदपोकात्रवि
ज्याकवेजसखविश्वंतराजकुमारधापकात्रजन्मजुलंदानजामितानंप्रसायाकपषाकातांनेना
त्रचोनधकंउपोपठदेवपुत्रनंश्रीभगवानपाकेविनितातां इतिश्रीरविश्वंतर
राजकुमारव्याख्यानसंम्भृतासमाप्तम्

三

939